

ICIP WORKING PAPERS:
2015/05

La implementació del tractat sobre el comerç d'armes: com aprofitar les activitats d'assistència i les directrius disponibles

Sibylle Bauer i Mark Bromley

INSTITUT
CATALÀ
INTERNACIONAL

PER LA PAU

La implementació del tractat sobre el comerç d'armes: com aprofitar les activitats d'assistència i les directrius disponibles

Sibylle Bauer i Mark Bromley

Aquest text és una traducció del text «Implementing the Arms Trade Treaty: Building on available guidelines and assistance activities» publicat com a SIPRI Background Paper el maig de 2015 i disponible al web <http://www.sipri.org/>

Institut Català Internacional per la Pau

c/ Tapineria 10, 08002 Barcelona

T. +34 93 554 42 70 | F. +34 93 554 42 80

<http://www.icip.cat>

Editors

Javier Alcalde i Rafael Grasa

Consell editorial

Pablo Aguiar, Laia Balcells, Alfons Barceló, Gema Collantes-Celador,
Caterina Garcia, Abel Escribà, Tica Font, Antoni Pigrau, Xavier Pons,
Alejandro Pozo, Mònica Sabata, Jaume Saura, Josep Maria Terricabras
i Léonie Van Tongeren

Maquetació i impressió

Àtona Víctor Igual, S. L.

ISSN

2014-5793 (edició en línia)

DL

B. 29830-2015

AUTORS

La Dra. Sibylle Bauer (Alemanya) és directora del Programa de control del comerç d'armes i articles de doble ús del SIPRI i té una llarga trajectòria en la recerca i la publicació en qüestions d'armaments i control de les exportacions, especialment en relació amb la Unió Europea. Des de 2005 gran part de la seva feina s'ha centrat en el desenvolupament de la capacitat de control de les exportacions, en particular en els apartats jurídic i d'execució. Entre les seves publicacions recents hi ha «Export controls», a *Routledge Handbook of Nuclear Proliferation and Policy* (2015) i «The Arms Trade Treaty: challenges for the First Conference of States Parties», a *SIPRI Insights on Peace and Security* núm. 2014/2 (setembre de 2014, coautora).

Mark Bromley (Regne Unit) és codirector del Programa de control del comerç d'armes i articles de doble ús del SIPRI, en el marc del qual centra la seva feina en els esforços nacionals, regionals i internacionals per regular el comerç internacional d'armes. Anteriorment era analista de polítiques al British American Security Information Council (BASIC). Entre les seves publicacions recents hi ha «Western Arms Exports to China», *SIPRI Policy Paper* núm. 43 (gener de 2015, coautor) i «The Arms Trade Treaty: challenges for the First Conference of States Parties», *SIPRI Insights on Peace and Security* núm. 2014/2 (setembre de 2014, coautor).

RESUM

El Tractat sobre el Comerç d'Armes (TCA) va entrar en vigor el 24 de desembre de 2014. El Tractat imposa una sèrie d'obligacions en matèria de controls de les transferències d'armes als seus estats part, molts dels quals necessitaran ajuda amb la implementació del Tractat. En reconèixer aquestes necessitats, el TCA indica en quines àrees es podrien centrar la cooperació i l'assistència internacionals, així com els mecanismes a través dels quals es portarien a terme.

Aquest document de base del SIPRI presenta un marc per categoritzar els apartats en què els estats part del TCA podrien necessitar

ajuda pel que fa als controls sobre la transferència d'armes. A partir d'aquest marc, el present article ofereix una panoràmica sobre els documents i directrius de bones pràctiques i les activitats de cooperació passades i presents dirigits a millorar els mecanismes estatals de control del comerç d'armes. Aquest article té l'objectiu, d'una banda, de posar de relleu en quines àrees els esforços d'aplicació del TCA poden basar-se en la feina feta i, d'altra banda, d'abordar llacunes potencials que possiblement calgui solucionar.

RESUMEN

El Tratado sobre el Comercio de Armas (TCA) entró en vigor el 24 de diciembre de 2014. El Tratado impone una serie de obligaciones en materia de control de las transferencias de armas a los estados parte, que en muchos casos requerirán de ayuda para la aplicación del mismo. Reconocedor de estas necesidades, el TCA indica áreas que podrían concentrar la cooperación y asistencia internacionales, al igual que mecanismos a través de los cuales ponerlas en práctica.

Este documento de base del SIPRI presenta un marco para categorizar las áreas en las cuales los estados parte del TCA podrían necesitar ayuda en los controles sobre las transferencias de armas. A partir de dicho marco, el presente artículo ofrece una panorámica de las directrices y los documentos de buenas prácticas, así como de las actividades de cooperación pasadas y presentes dirigidas a mejorar los mecanismos estatales de control del comercio de armas. El objetivo del artículo no es otro que subrayar en qué áreas los esfuerzos de aplicación del TCA pueden basarse en el trabajo ya hecho y abordar lagunas potenciales que quizás haya que solucionar.

ABSTRACT

The Arms Trade Treaty (ATT) entered into force on 24 December 2014. The ATT creates a range of obligations for states parties in the field of arms transfer controls and many will require assistance with treaty implementation. Recognizing these needs, the ATT suggests areas where international cooperation and assistance might be focused and mechanisms through which it might be carried out. This SIPRI Background Paper provides a framework for categorizing the areas where states parties to the ATT may require assistance in the field of arms transfer controls. Using this framework, the paper provides an overview of good practice documents and guidelines, and of past and ongoing cooperation activities aimed at improving states' arms transfer controls. The paper aims to highlight areas where ATT implementation efforts can build on work that has already been done and address potential gaps that may need to be filled.

ÍNDIX

1. INTRODUCCIÓ	9
2. L'ASSISTÈNCIA, LA COOPERACIÓ I EL TCA	12
2.1. L'ASSISTÈNCIA EN EL MARC DEL TCA	12
2.2. LA COOPERACIÓ I L'ASSISTÈNCIA EL CONTROL DE LA TRANSFERÈNCIA D'ARMES	16
2.3. INICIATIVES DE COOPERACIÓ I ASSISTÈNCIA RELACIONADES AMB EL TCA	18
3. LES OBLIGACIONS DERIVADES DEL TCA I LES DIRECTRIUS I ACTIVITATS CORRESPONENTS	22
3.1. ESTABLIR I MANTENIR UN SISTEMA DE CONTROL DE LES TRANSFERÈNCIES D'ARMAMENT	25
3.2. PROHIBIR DETERMINADES TRANSFERÈNCIES D'ARMES I NO AUTORITZAR DETERMINADES EXPORTACIONS D'ARMES	28
3.3. REGULAR LA IMPORTACIÓ D'ARMES	31
3.4. REGULAR EL TRÀNSIT I EL TRANSBORDAMENT D'ARMES	32
3.5. REGULAR EL CORRETATGE D'ARMES	36
3.6. IMPLANTAR I MANTENIR UNS MECANISMES D'EXECUCIÓ	38
3.7. COMPARTIR INFORMACIÓ AMB ALTRES ESTATS PART	41
3.8. MANTENIR REGISTRES SOBRE LES TRANSFERÈNCIES D'ARMES	43
4. CONCLUSIONS I RECOMANACIONS	46

1. INTRODUCCIÓ

El Tractat sobre el Comerç d'Armes (TCA) va entrar en vigor el 24 de desembre de 2014, 19 mesos després d'obrir-se a les signatures.¹ La Primera Conferència d'Estats Part (CEP1) del TCA s'ha convocat per al 24-27 d'agost de 2015.² El TCA és el primer acord internacional legalment vinculant que estableix criteris per regular el comerç d'armes convencionals i evitar-ne el comerç il·lícit.³ El TCA imposa als estats part una sèrie d'obligacions en matèria de control de les transferències d'armes: els estats tenen l'obligació d'establir i mantenir un sistema efectiu de control de les transferències d'armes convencionals, prohibir determinades transferències d'armes i no autoritzar determinades exportacions d'armes. Les disposicions del TCA s'apliquen, com a mínim, a les set categories d'armes cobertes pel Registre d'Armes Convencionals de les Nacions Unides (RACNU) i per la categoria d'armes petites i lleugeres (APL); en endavant, aquestes categories, incloses les APL, es denominaran «armes convencionals».⁴ Determinades disposicions també s'apliquen a la munició, les peces i els components relacionats.

1. El Tractat sobre el Comerç d'Armes (TCA) s'obrí a les signatures el 3 de juny de 2013 i entrà en vigor el 24 de desembre de 2014. El text complet del TCA i d'altres tractats analitzats en el present article es poden trobar a la recopilació de tractats de les Nacions Unides, <<https://treaties.un.org/pages/CTCs.aspx>>.

2. Oficina d'Afers de Desarmament de les Nacions Unides, «First Conference of States Parties to the Arms Trade Treaty», <<http://www.un.org/disarmament/ATT/csp1>>.

3. Malgrat que el Protocol de les Nacions Unides sobre les Armes de Foc de 2001 també és legalment vinculant, només cobreix els controls sobre el comerç d'armes de foc; Resolució 55/255 de l'Assemblea General de les Nacions Unides, Protocol contra la fabricació il·lícita i el tràfic d'armes de foc, les seves peces, els seus components i la seva munició, que complementa la Convenció de les Nacions Unides contra el crim organitzat transnacional (Protocol de les Nacions Unides sobre les armes de foc), adoptada el 31 de maig de 2001, en vigor des del 3 de juliol de 2005.

4. Cada any se sol·licita a tots els estats membres de les Nacions Unides que presentin a la UNROCA, de manera voluntària, informació sobre les seves exportacions i importacions de determinats tipus d'armes durant l'any anterior. Els dits tipus d'armes són tancs de combat, vehicles blindats de combat, sistemes d'artilleria de gran calibre, aeronaus de combat, helicòpters d'atac, vaixells de guerra i míssils o llançamíssils. També es convida els estats a presentar informació sobre les seves transferències d'ACL i sobre la seva tinença d'armament pesant.

Durant el procés de negociació del TCA molts estats recalcaren la necessitat que inclogués disposicions que establissin mecanismes d'assistència financera, tècnica i material per ajudar els estats a complir les obligacions derivades del Tractat.⁵ En particular, els estats suïssos que era probable que molts països necessitessin assistència en la implantació i l'aplicació de controls efectius sobre les transferències d'armes. El text final del TCA, que reconeix aquesta necessitat, inclou disposicions sobre la cooperació i l'assistència internacionals, que indiquen en quines àrees es podria centrar l'assistència, qui podria prestar-la i quins mecanismes podrien canalitzar-la.

Hi ha un ventall ampli d'activitats de cooperació i assistència i de documents i directrius de bones pràctiques dirigits a ajudar els estats a establir i implementar els seus controls sobre les transferències d'armament. Quan es planifiquin i es prestin les activitats de cooperació i assistència en aquesta àrea, serà important basar-se en aquestes activitats i eines, per tal d'evitar duplicacions i maximitzar les sinergies. Aquest document de base del SIPRI intenta (a) plantejar un marc per categoritzar les àrees en què és possible que als estats els calgui assistència per complir les obligacions derivades del TCA en matèria de control de les transferències d'armament; (b) presentar una panoràmica de documents i directrius de bones pràctiques disponibles que podrien ajudar els estats a complir aquestes obligacions; i (c) sensibilitzar sobre els tipus rellevants d'activitats de cooperació i assistència, passades o en curs, en aquestes àrees. L'apartat II ofereix una panoràmica sobre els esforços anteriors de cooperació i assistència en el camp dels controls sobre les transferències, així com una anàlisi de com el TCA aborda la qüestió i un breu resum dels esforços de cooperació i assistència posats en marxa des de la signatura de l'acord. L'apartat III detalla els diferents tipus d'obligacions imposades pel TCA i dóna exemples de documents i directrius existents en matèria de bones pràctiques que poden ajudar els estats a complir les seves

5. Holtom, P., i Bromley, M., «Implementing an Arms Trade Treaty: mapping assistance to strengthen arms transfer controls», *SIPRI Insights on Peace and Security* núm. 2012/2, juliol de 2012, <http://books.sipri.org/product_info?c_product_id=447>.

responsabilitats.⁶ També exposa activitats rellevants de cooperació i assistència tant actuals com passades, amb especial atenció a àrees en què ja s'ha fet un treball significatiu. L'apartat IV agrupa algunes de les conclusions clau i planteja recomanacions centrades en les àrees que ens aporten ensenyaments a partir de les activitats i directrius passades i en les quals hi ha llacunes potencials que potser cal solucionar. Un apèndix en línia proposa enllaços a documents i directrius de bones pràctiques citats en aquest article, així com d'altres que poden ser rellevants a l'hora d'ajudar els estats en la implementació del TCA.⁷

6. En molts casos, aquests tipus de documents s'han descrit com documents «de millors pràctiques». Tanmateix, aquest terme s'ha evitat cada vegada més en els últims anys, perquè implica que hi ha un criteri de control de les transferències que és «el millor», que es pot aplicar a tots els països i que, consegüentment, cal aplicar. Per evitar aquesta connotació, s'han emprat diversos termes alternatius, com «bones pràctiques», «pràctiques eficaces» i «pràctiques provades». Pel bé de la claredat i la simplicitat, aquest article utilitza les expressions «documents de bones pràctiques» o «documents de directrius», tret que es refereixi a un document en concret.

7. «Relevant good practice documents and guidelines for ATT implementation», apèndix en línia, SIPRI, Estocolm, maig de 2015, < <http://www.sipri.org/research/disarmament/dualuse/pdf-archive-att>>.

2. L'ASSISTÈNCIA, LA COOPERACIÓ I EL TCA

2.1. L'ASSISTÈNCIA EN EL MARC DEL TCA

El TCA disposa que els estats poden requerir «assistència jurídica o legislativa, assistència per al desenvolupament de la capacitat institucional i assistència tècnica, material o financera. Aquesta assistència pot incloure la gestió d'existències, els programes de desarmament, desmobilització i reintegració (DDR), models de legislació i pràctiques d'implementació eficaces» (article 16[1]). En aquesta àrea hi ha un ventall ampli d'organitzacions internacionals que implementen programes de gestió d'existències i destrucció d'excedents i hi donen suport, i s'hi han presentat nombroses directrius.⁸ També hi ha en marxa diverses activitats relacionades amb els programes de DDR.⁹ La gestió d'existències i les qüestions de DDR s'analitzen breument en l'apartat IV, però no s'estudien amb detall en aquest article, que se centra principalment en els controls sobre les transferències d'armes.

Els estats part que tinguin capacitat per fer-ho haurien de prestar l'assistència del tipus especificat en l'article 16(1). Els estats part poden requerir, oferir o rebre aquest tipus d'assistència mitjançant, entre d'altres, «les Nacions Unides, organitzacions internacionals, regionals, subregionals o nacionals, organitzacions no governamentals o mecanismes bilaterals» (article 16[2]). El preàmbul del TCA també esmenta que les organitzacions regionals poden ajudar els estats part a implementar el Tractat i que la societat civil i la indústria també po-

8. P. ex., la Regional Approach to Stockpile Reduction (iniciativa regional de reducció d'existències), <<http://www.rasrinitiative.org>>; i el Programa d'Assistència pel Control de les Armes i les Municions (PACAM) de l'Organització dels Estats Americans (OEA), <<http://www.oepacam.org>>.

9. P. ex., la UE ha donat suport a diverses activitats de desarmament, desmobilització i reintegració (DDR) des de principis dels anys noranta. El gros d'aquesta tasca ha estat finançat pel Fons Europeu de Desenvolupament (FED) i pel Mecanisme de Reacció Ràpida de la UE. Comissió Europea i Consell de la Unió Europea, «EU concept for support to disarmament, demobilisation and reintegration (DDR)», Brussel·les, desembre de 2006, <http://www.initiativeforpeacebuilding.eu/resources/EU_Joint_concept_DDR.pdf>.

den donar-ne suport a l'aplicació. A més, el TCA estableix que s'instaurarà un fons fiduciari per ajudar els estats en l'aplicació del Tractat. El TCA esmenta que la Secretaria encarregada d'assistir les parts en la implementació efectiva del Tractat facilitarà «la correspondència entre les peticions i els oferiments d'ajuda per implementar el Tractat» (article 18[3]).

El TCA no aprofundeix en què poden significar «assistència jurídica o legislativa», «un desenvolupament de la capacitat institucional» ni «l'assistència tècnica, material o financera». L'experiència passada amb la implementació de projectes de cooperació i assistència en matèria de controls sobre la transferència d'armament poden orientar-nos una mica, tot i que l'ús pràctic d'aquests termes varia entre els diferents donants i segons els contextos institucionals i presupostaris.

L'«assistència jurídica o legislativa» podria incloure revisar i contribuir a l'esmena o la redacció de legislació primària i secundària i a la implementació de normes. Així mateix, es podria estendre més enllà de la legislació de control de les transferències d'armament i incloure també, per exemple, els consegüents codis duaners, la legislació penal (com els codis penals), les disposicions legals que habiliten l'assistència mútua i alguns elements procedimentals relacionats amb qüestions com l'auditoria de les empreses per garantir que compleixen els requisits de control de les exportacions.

El «desenvolupament de la capacitat institucional» podria incloure esforços pel que fa als procediments interns i interinstitucionals, així com la intensificació de la capacitat administrativa i la cooperació en les entitats que participen en el control nacional de les transferències, especialment en les funcions d'emissió de llicències i d'execució. Segons el sistema nacional en qüestió, això podria incloure departaments en diferents ministeris (com els d'affers exteriors, defensa, comerç, interior i justícia), la fiscalia general, els fiscals, l'administració de duanes, els organismes fronterers, la policia, els serveis de seguretat i el parlament.

Quant a l'«assistència tècnica», pot cobrir un espectre ampli d'activitats, com la formació de les autoritats corresponents i la provisió

d'equips de detecció per a les duanes. Per tant, hi ha molt d'espai perquè es trepitgin les activitats cobertes per l'assistència tècnica, el desenvolupament de la capacitat institucional i l'assistència material (que s'aborda més endavant). També es podria considerar que l'assistència tècnica inclou l'enviament d'experts tècnics per fer activitats de formació o per a missions a llarg termini, així com la capacitació d'actors rellevants més enllà de les autoritats nacionals, com ara els productors, els exportadors i els proveïdors de transport. La formació de personal es podria centrar en diversos aspectes, des de la gestió de riscos i la detecció de transferències il·legals fins a la classificació dels béns i els detalls tècnics d'una llista de control.

L'«assistència material» podria incloure recursos com el programari i les bases de dades per a les llicències, el registre d'informació, l'elaboració d'informes, el marcatge i seguiment, i la difusió d'informació; els webs de divulgació informativa per al sector; i els equips de detecció per identificar les transferències il·legals. La formació que acompanyés aquesta assistència material es podria classificar també com a assistència «tècnica».

L'«assistència financera» podria estar relacionada amb el finançament institucional, el suport pressupostari directe, el finançament d'esdeveniments relacionats amb el TCA i la provisió d'experts externs, tot i que en termes generals també es podria definir com un concepte ampli que englobés qualsevol tipus d'assistència que impliqués assignacions pressupostàries per l'estat donant.¹⁰ Cal tenir en compte que els donants rarament són disposats a implicar-se en compromisos plurianuals, com el finançament de pressupostos operacionals periòdics, i són més proclius a proporcionar un suport ocasional de duració limitada.

Les activitats de cooperació i d'assistència en cada una d'aquestes àrees podrien adoptar formes diverses, com ara seminaris, tallers, visites d'homòlegs d'altres àmbits, exercicis pràctics i formació; així ma-

10. Bauer, S., «Article 16: international assistance», eds. C. da Silva, T. Haeck i B. Wood, *Weapons and International Law: The Arms Trade Treaty*, Larcier Law Annotated (Larcier: Brusselles, publicació esperada el 2015).

teix, disposarien d'una gran varietat d'eines, com ara els exercicis de simulació d'escenaris, els intercanvis de personal i els grups de treball. A més, podrien efectuar-se en diversos àmbits, com ara el nacional, el subregional, el regional o l'internacional.¹¹

Sovint aquestes activitats se sustenten amb documents i directrius de bones pràctiques de bona qualitat que tenen el propòsit d'informar amb més detall sobre com establir o implementar alguns aspectes del sistema de control de les transferències. En determinats casos, aquests documents s'han publicat expressament per contribuir a una activitat en particular, però en la majoria de casos pretenien donar una orientació més general sobre la implementació d'un règim de control de les exportacions o d'un conjunt de criteris regionals o internacionals. Aquests documents inclouen les directrius de bones pràctiques publicades per l'Acord de Wassenaar sobre el Control de les Exportacions d'Armes Convencionals i Articles i Tecnologies de Doble Ús, les directrius basades en el Protocol de Nairobi de 2004 sobre les APL, del Regional Centre on Small Arms (RECSA), i un manual sobre les APL de l'Organització per a la Seguretat i la Cooperació a Europa (OSCE).¹² En gairebé tots els casos, es pot accedir fàcilment i gratuïta a aquests documents i, per tant, són disponibles per a l'organització d'activitats de cooperació i assistència centrades en el TCA.

11. Bauer, S., «Arms trade control capacity building: lessons from dual-use trade controls», *SIPRI Insights on Peace and Security* núm. 2013/2, març de 2013, < <http://books.sipri.org/files/insight/SIPRIInsight1302.pdf> >.

12. Acord de Wassenaar, «Guidelines and procedures, including the initial elements», actualitzat el juliol de 2014, <<http://www.wassenaar.org/guidelines/index.html>>; Regional Centre on Small Arms (RECSA), «Best practice guidelines for the implementation of the Nairobi Declaration and the Nairobi Protocol on SALW», juny de 2005, <<http://www.poa-iss.org/RegionalOrganizations/RECSA/Nairobi%20Best%20Practice%20Guidelines.pdf>>; i Organització per a la Seguretat i la Cooperació a Europa (OSCE), *Handbook of Best Practices on Small Arms and Light Weapons* (OSCE: Viena, 1 de desembre de 2003).

2.2. LA COOPERACIÓ I L'ASSISTÈNCIA EL CONTROL DE LA TRANSFERÈNCIA D'ARMES

Abans de l'adopció del TCA, molts estats, organitzacions internacionals i regionals i organitzacions no governamentals (ONG) s'havien implicat en diverses activitats de cooperació i d'assistència dirigides a reforçar els controls dels estats sobre les transferències.¹³ Per exemple, els Estats Units i alguns estats europeus, entre d'altres, han participat des de principis de la dècada de 1990 en activitats per reforçar el control d'altres països sobre les transferències.¹⁴ A més, algunes organitzacions regionals com la Unió Europea, l'OSCE i l'Organització dels Estats Americans (OEA), juntament amb diversos organismes de les Nacions Unides, han prestat assistència en aquesta àrea, sovint mitjançant experts tant governamentals com no governamentals. En particular, des de mitjans de la dècada de 2000, la UE ha esdevingut un dels principals proveïdors d'activitats d'assistència en matèria de controls sobre les transferències, mercès al seu suport a una sèrie d'activitats al sud-est d'Europa, el sud-est asiàtic i altres regions. L'assistència prestada a través dels diversos programes de la UE ha inclòs l'examen i la revisió judicial, la formació per a les autoritats que emeten i executen les llicències, i la conscienciació de la indústria del sector.¹⁵ La UE també ha finançat activitats que inclouen l'assistència en els controls sobre les transferències d'armes efectuats per altres proveïdors, com ara el centre d'informació SEESAC (South Eastern and Eastern Europe Clearinghouse for

13. Holtom i Bromley (nota 5); i Bauer, S., «Enhancing export control-related CTR (Cooperative Threat Reduction) programmes: options for the EU», *SIPRI Background Paper* núm. 6, de la conferència «Conference on strengthening European action on WMD non-proliferation and disarmament: How can Community instruments contribute?», Brussel·les, 7-8 de desembre de 2005, <http://www.sipri.org/research/disarmament/dualuse/publications/papers_publications>.

14. Bauer (nota 13). Vegeu també Departament d'Estat dels Estats Units, «The EXBS program», [n.d.], <<http://www.state.gov/strategictrade/program/index.htm>>; Oficina Federal Alemanya d'Affers Econòmics i Control de les Exportacions (BAFA), «Outreach projects», [n.d.], <http://www.bafa.eu/bafa/en/export_control/eu-outreach/index.html>; i EU Outreach in Export Control, <<https://export-control.jrc.ec.europa.eu/>>.

15. Bauer (nota 11); BAFA (nota 14); i EU Outreach in Export Control (nota 14).

the Control of Small Arms and Light Weapons), l'OSCE i les Nacions Unides.¹⁶

Determinats programes —especialment una sèrie d'activitats de cooperació i assistència patrocinades per la UE per promoure els criteris establerts en la Posició comuna de la UE de 2008, que defensava unes normes comunes per regir el control de les exportacions de tecnologia i equipament militars— s'han centrat específicament en els mecanismes de control sobre l'exportació d'armes convencionals.¹⁷ Tanmateix, la principal motivació de la major part d'iniciatives d'assistència, especialment les dels Estats Units i la UE— era evitar la proliferació de les armes de destrucció massiva (ADM), sovint en el context de l'ajut a determinats països perquè apliquessin les obligacions derivades de la Resolució 1540 del Consell de Seguretat de les Nacions Unides.¹⁸ En conseqüència, el principal focus d'aquests esforços s'ha posat en millorar els controls sobre les transferències d'articles i tecnologies de doble ús.¹⁹ Altres iniciatives d'assistència, en particular les del SEESAC, l'OSCE i les Nacions Unides, s'han centrat en ajudar els estats a frenar el tràfic il·lícit d'APL, sovint en el context del suport als estats per a la implementació del Programa d'Acció de les Nacions Unides per Prevenir, Combatre i Eliminar el Tràfic Il·lícit d'Armes Petites i Lleugeres en Tots els seus Aspectes de 2001 (POA) i d'instruments regionals com la Convenció sobre APL de la Comunitat Econòmica dels Estats de l'Àfrica Occidental (ECOWAS).²⁰ Conseqüentment, el

16. Servei Europeu d'Acció Exterior, «The fight against excessive accumulation and illicit trafficking of SALW and their ammunition», [n.d.], <http://eeas.europa.eu/non-proliferation-and-disarmament/salw/index_en.htm>.

17. Consell de la Unió Europea, Posició comuna 2008/944/PESC del Consell, del 8 de desembre de 2008, que defineix les normes comunes que regeixen el control de les exportacions d'equipament i tecnologia militar, *Diari Oficial de la Unió Europea*, L335, 8 de desembre de 2008. Per a una informació més detallada, vegeu Holtom, P., i Mičić, I., «European Union arms export control outreach activities in Eastern and South Eastern Europe», *Non-proliferation Papers* núm. 14, EU Non-proliferation Consortium, abril de 2012, <<http://www.sipri.org/research/disarmament/eu-consortium/publications/non-proliferation-paper-14>>.

18. Resolució 1540 del Consell de Seguretat de les Nacions Unides, 28 d'abril de 2004.

19. Els articles de doble ús tenen aplicacions tant civils com militars, a diferència de l'equipament i la tecnologia militars, que conformen articles dissenyats, desenvolupats o modificats especialment per a un ús militar. Per a més informació, vegeu Bauer (nota 11).

20. Nacions Unides, Programa d'acció de les Nacions Unides per prevenir, combatre i eli-

seu objectiu ha estat millorar els controls sobre les transferències d'APL, així com els progressos en altres àrees com la gestió d'existències, el marcatge i el seguiment i la destrucció dels excedents. Finalment, algunes organitzacions com l'Organització Mundial de Duanes (OMD) i l'Oficina de les Nacions Unides contra la Droga i el Delicte (UNODC) s'han centrat en desenvolupar la capacitat d'execució en les organitzacions duaneres i en reforçar els sistemes de gestió de riscos.²¹

En molts països, la legislació, els procediments administratius, els organismes i el personal responsables dels controls sobre les transferències d'APL trepitgen l'àrea d'actuació dels seus homòlegs dedicats a les armes convencionals. És més, els controls de les transferències d'APL solen ser un subconjunt dels controls sobre les armes convencionals. En conseqüència, l'assistència prestada per controlar les transferències d'APL o els articles de doble ús també té una rellevància directa per als esforços relatius al TCA. A més, els programes genèrics dirigits a reforçar la capacitat d'execució i els sistemes de gestió de riscos també contribueixen al desenvolupament de sistemes eficaços de control de les transferències i, per tant, a l'aplicació del TCA.

2.3. INICIATIVES DE COOPERACIÓ I ASSISTÈNCIA RELACIONADES AMB EL TCA

Des que es va acordar el text del TCA, s'han posat en marxa alguns projectes dirigits a fomentar el suport al Tractat promovent-ne una

minar el tràfic il·lícit d'armes Petites i lleugeres en tots els seus aspectes, A/CONF.192/15, 20 de juliol de 2001; i Comunitat Econòmica dels Estats de l'Àfrica Occidental (ECOWAS), Convention on Small Arms and Light Weapons, their Ammunition and Other Related Materials (Convenció sobre les armes petites i lleugeres, la seva munició i altres materials relacionats), adoptada el 14 de juny de 2006, en vigor des del 29 de setembre de 2009, <<http://documentation.ecowas.int/download/en/publications/Convention%20on%20Small%20Arms.pdf>>.

21. Vegeu el web de l'OMD i, en particular, el Programa Columbus, <http://www.wcoomd.org/en/topics/capacity-building/activities-and-programmes/cb_columbus_programme_overview.aspx>; i Oficina de les Nacions Unides contra la Droga i el Delicte (UNODC), <<http://www.unodc.org/>>.

entrada en vigor ràpida. Els exemples d'activitats planificades o ja desplegadas inclouen:

- una sèrie de seminaris per a parlamentaris, sobre la ratificació i aplicació del TCA;²²
- una guia per als estats que detalla com signar i ratificar el TCA;²³ i
- una sèrie de reunions d'àmbit regional i subregional, a l'Àfrica, sobre la ratificació i l'aplicació del TCA.²⁴

Altres projectes s'han centrat en ajudar els estats en alguns aspectes de l'aplicació del TCA, redactant documents i directrius de bones pràctiques i efectuant activitats de cooperació i assistència. Com a exemples de documents o activitats planificats o ja publicats o realitzats, trobem:

- un projecte d'avaluació per ajudar els estats a entendre quines mesures han de prendre per implementar el TCA;²⁵
- l'anàlisi jurídica sobre el contingut del TCA;²⁶
- una legislació model sobre el TCA per als estats insulars del Pacífic;²⁷

22. Parliamentarians for Global Action (PGA), «PGA global parliamentary campaign for universality and implementation of the Arms Trade Treaty», [n.d.], <<http://www.pgaction.org/campaigns/arms-trade-treaty.html>>.

23. Oficina d'Afers de Desarmament de les Nacions Unides, «Signature and ratification: Arms Trade Treaty, robust standards for responsible transfers», 2013, <http://www.un.org/disarmament/ATT/docs/ATT_info_kit.pdf>.

24. P. ex., RECSA, «Validation workshop on a study on the Arms Trade Treaty (ATT)», [n.d.], <<http://www.recsasec.org/index.php/en/8-recsa/28-validation-workshop-on-a-study-on-the-armstrade-treaty-att>>; i West African Action Network on Small Arms (WAANSA), «WAANSA high level visit to Nigeria, 9-14 March 2015», 13 d'abril de 2015, <<http://www.waansa.org>>.

25. Arms Trade Treaty-Baseline Assessment Project (ATT-BAP), <<http://www.armstrade.info>>.

26. Geneva Academy of International Humanitarian Law and Human Rights, «Arms Trade Treaty Project», <<http://www.geneva-academy.ch/policy-studies/ongoing/arms-trade-treaty-project-in-weapons-in-international-law>>; i da Silva, Haeck i Wood (eds.) (nota 10).

27. Govern de Nova Zelanda i Small Arms Survey, *Arms Trade Treaty: Model Law*, 2014, <<http://www.smallarmssurvey.org/about-us/highlights/highlights-2014/att-model-law.html>>.

- un curs de formació sobre assistència jurídica en relació amb el TCA, a l'Àsia;²⁸
- uns cursos de capacitatció per a l'aplicació del TCA, a Ginebra;²⁹
- un curs de formació en la implementació del TCA, a l'Amèrica Llatina;³⁰ i
- per als estats africans, unes directrius sobre l'harmonització de la legislació nacional amb els instruments regionals i subregionals del TCA sobre APL.³¹

Molts d'aquests projectes s'han finançat a través del Servei Fiduciari de les Nacions Unides de Suport a la Cooperació per a la Regulació dels Armaments (UNSCAR), creat per donar suport a la ratificació del TCA i a la implementació tant del TCA com del POA.³² L'UNSCAR s'integra en l'Oficina d'Afers de Desarmament (UNODA) i, fins ara, ha ofert dues rondes de finançament destinades a 26 projectes diferents.³³ També hi ha països que han donat finançament directe, com Alemanya, Nova Zelanda i el Regne Unit.

El desembre de 2013 la UE adoptà la Decisió del Consell 2013/768/PESC, que dotava de finançament el seu Projecte de divulgació sobre el TCA.³⁴ El programa, cofinançat per Alemanya, ajudarà els estats

28. Centre Regional de les Nacions Unides per la Pau i el Desarmament a l'Àsia i el Pacífic (UNRCPD), «Regional legal assistance workshop on the Arms Trade Treaty», Siem Reap, Cambodja, 18-19 de novembre de 2014, <<http://unrcpd.org/event/regional-legal-assistance-workshop-att/>>.

29. Geneva Centre for Security Policy, «Building capacities for effective implementation of the Arms Trade Treaty (ATT)», Ginebra, 13-17 d'abril de 2015, <<http://www.gcsp.ch/Media/Imported/Imported-courses/Security/Building-Capacities-for-Effective-Implementation-of-the-Arms-Trade-Treaty-ATT>>.

30. Centre Regional de les Nacions Unides per la Pau, el Desarmament i el Desenvolupament a l'Amèrica Llatina i el Carib (UNLIREC), «Arms Trade Treaty (ATT) implementation training course», [n.d.], <http://www.unlirec.org/atto0_eng.aspx>.

31. Centre Regional de les Nacions Unides per la Pau i el Desarmament (UNREC), «Current and recent UNREC activities», abril de 2015, <<http://unrec.org/docs/Flyer.pdf>>.

32. Fins ara, el Servei Fiduciari de les Nacions Unides de Suport a la Cooperació per a la Regulació dels Armaments (UNSCAR) ha rebut finançament d'Alemanya, Austràlia, Dinamarca, Espanya, Finlàndia, Irlanda, els Països Baixos, el Regne Unit, Suècia i Suïssa. Per a més informació, vegeu UNSCAR, <<http://www.un.org/disarmament/UNSCAR/>>.

33. UNSCAR (nota 32).

34. Decisió 2013/768/PESC del Consell, del 16 de desembre de 2013, sobre les activitats de la UE com a suport a l'aplicació del Tractat sobre el Comerç d'Armes, en el marc de l'Estra-

aliens a la UE a reforçar els seus sistemes de control de les transferències d'armament d'acord amb els requisits del TCA. En aquest marc s'hi han fet algunes activitats. Per exemple, el novembre de 2014 el Ministeri d'Afers Estrangers de Colòmbia i el Projecte de divulgació de la UE van organitzar conjuntament el primer seminari regional per a països de Llatinoamèrica i el Carib, i des de llavors a la regió s'hi han portat a terme diverses activitats bilaterals.³⁵ El maig de 2015 el Senegal acollí el primer seminari de divulgació regional destinat als països de l'Àfrica Occidental, en el marc del Projecte de divulgació sobre el TCA de la UE.³⁶

tègia europea de seguretat, *Diari Oficial de la Unió Europea*, L341, 18 de desembre de 2013, p. 56-67.

35. *EU-Outreach Newsletter*, núm. 59, desembre de 2014, <http://www.bafa.eu/bafa/en/export_control/eu-outreach/publications/newsletter_archives/2014/newsletter_2014_12.pdf>; i *EU-Outreach Newsletter*, núm. 62, abril de 2015, <http://www.bafa.eu/bafa/en/export_control/eu-outreach/publications/newsletter_archives/2015/eu-outreach_newsletter_04_2015_no62.pdf>.

36. EU Outreach in Export Control, «Regional seminar to support the implementation of the Arms Trade Treaty for ECOWAS members and neighboring countries», [n.d.], <<https://export-control.jrc.ec.europa.eu/News/ArtMID/481/ArticleID/241/Regional-Seminar-to-Support-the-Implementation-of-the-Arms-Trade-Treaty-for-ECOWAS-Members-and-Neighboring-Countries>>.

3. LES OBLIGACIONS DERIVADES DEL TCA I LES DIRECTRIUS I ACTIVITATS CORRESPONENTS

Les obligacions que el TCA imposa als estats part en matèria de controls sobre les transferències d'armes es poden dividir, en general, en vuit àrees diferents: (a) implantar i mantenir un sistema de control de les transferències d'armes; (b) prohibir determinades transferències d'armes i no autoritzar determinades exportacions d'armes; (c) regular les importacions d'armes; (d) regular el trànsit i el transbord; (e) regular el corretatge d'armes; (f) establir i mantenir mecanismes d'execució; (g) compartir informació amb altres estats part; i (h) portar un registre de les transferències d'armes.³⁷ Cada una d'aquestes àrees d'interès podria ser l'objecte d'unes iniciatives de cooperació i assistència orientades a donar suport a la implementació del TCA pels estats. A més, en major o menor manera, ja han estat objecte d'alguns documents de bones pràctiques i activitats de cooperació i assistència pel control de les transferències d'armament.

El TCA també obliga els estats part a prendre mesures per evitar el «desviament» de transferències d'armes convencionals (article 11[1]). El terme «desviament» fa referència als casos en què les armes transferides es desvien cap a un usuari o un ús finals no desitjables.³⁸ El desviament pot ocórrer durant l'entrega o després i pot ser el resultat d'un robatori, de la falsificació de la documentació o del fet que el su-

37. Es podria considerar que l'àrea (a) les inclou totes, ja que les àrees de la (b) a la (h) estan relacionades, en tots els casos, amb la implementació i el manteniment d'un sistema de control de les transferències d'armes. Tanmateix, les àrees de la (b) a la (h) reflecteixen també obligacions específiques derivades del TCA i plantegen reptes concrets en la implantació i el manteniment d'un sistema de control de les transferències d'armes, de manera que s'aborden per separat.

38. Consell de la Unió Europea, «User's Guide to Council Common Position 2008/944/PESC defining common rules governing the control of exports of military technology and equipment», 9241/09, 29 d'abril de 2009, <<http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=EN&t=PDF&gc=true&sc=false&f=ST 9241 2009 INIT>>.

posat usuari final, al seu torn, faci una nova transferència.³⁹ El TCA presenta una llista de mesures que els estats poden prendre en consideració per evitar el desviament i respondre-hi, com ara «avaluar el risc de desviament de l'exportació» i «controlar les parts implicades en l'exportació, exigint-los documents, certificats i garanties addicionals, denegant l'autorització d'exportar o prenent altres mesures adequades» (article 11[2]). Aquestes mesures queden ja cobertes pels punts *a* i *b* i el present article no les aborda com a àrees separades.

En molts casos, els passos precisos que els estats han de donar per complir el TCA són poc clars o són oberts a diferents interpretacions segons el país. Per exemple, els estats són obligats a disposar d'una «sistema nacional de control eficaç i transparent» per regular la transferència d'armament convencional i la munició, les peces i els components relacionats (article 5[5]). Dins la «transferència», el Tractat hi engloba «l'exportació, la importació, el trànsit, el transbordament i el correatge» (article 2[2]). Per tant, el sistema de control implantat pels estats hauria de poder regular «l'exportació, la importació, el trànsit, el transbordament i el correatge» d'armament convencional i la munició, les peces i els components relacionats. Tanmateix, les obligacions específiques quant a la regulació de la importació, el trànsit, el transbordament i el correatge cobertes pels articles 8, 9 i 10 només s'apliquen a les armes convencionals. El Tractat també inclou de manera continuada frases com «d'acord amb la legislació nacional», «quan sigui necessari» i «poden incloure», unes formulacions que atorguen als estats una discrecionalitat considerable en l'aplicació d'algunes disposicions clau del TCA.⁴⁰

Aquesta manca de claredat reflecteix els sacrificis i concessions que per força formaren part del procés de negociació. Tanmateix, també posa de manifest que, en matèria de controls sobre les transfe-

39. McDonald, G., *et al.*, «Who's buying? End user certification», E. G. Berman *et al.* (eds.), *Small Arms Survey 2008: Risk and Resilience* (Cambridge University Press: Cambridge, 2008); i Bromley, M., i Dermody, L., *Addressing the Unauthorized Re-export or Re-transfer of Arms and Ammunition* (SEESAC, juny de 2014).

40. Vegeu Parker S., «The Arms Trade Treaty: a step forward in small arms control?», *Small Arms Survey Research Notes*, núm. 30 (juny de 2013); i Geneva Academy of International Humanitarian Law and Human Rights (nota 26), p. 32.

rències d'armes, és probable que les solucions universals fracassin. Per contra, cal que cada país trobi el seu enfocament propi, segons la seva geografia (per exemple, en el cas d'estats insulars o sense accés a mar obert), la seva estructura industrial (per exemple, si són grans o petits productors d'armes), els seus patrons de comerç (per exemple, si es tracta de grans plataformes de transbordament o de grans importadors o exportadors), el seu sistema jurídic i la seva configuració institucional.⁴¹ Fins a un cert punt, es pot considerar que la manca de precisió del llenguatge emprat en les diverses disposicions del TCA ofereix més possibilitats, perquè permet a cada estat desenvolupar un sistema de control de les transferències adequat per a la seva situació i li atorga flexibilitat pel que fa a la tipologia i la prioritització de les activitats de cooperació i assistència. Si es gestionen correctament, les activitats de cooperació i assistència centrades en el TCA poden, doncs, ajudar els estats a crear i aplicar a les transferències d'armament uns controls que compleixin els requisits del Tractat i també satisfacin les seves prioritats i necessitats pròpies. Esperem que, si es prenen aquestes experiències d'implementació com a punt de partida, amb el pas del temps es desenvolupin interpretacions comunes del text del Tractat.

El TCA també estableix obligacions que van més enllà d'establir i mantenir un sistema eficaç de control de les transferències d'armament (en sentit restringit), però que en potència podrien ser objecte d'activitats de cooperació i assistència. El present article no aborda aquest tipus d'obligacions d'una manera detallada. En tot cas, per exemple, els estats part estan obligats a presentar a la Secretaria del TCA un informe sobre les «mesures adoptades per implementar» el Tractat, la qual cosa inclou «la legislació nacional, les llistes de control nacionals i altres normes i mesures administratives» (article 13[1]). Així mateix, s'hauria d'informar sobre qualsevol mesura nova «quan correspongui» (article 13[1]). També s'exigeix als estats part que presentin a la Secretaria, com a màxim el 31 de maig, un informe anual sobre «l'autorització o les dades reals d'exportacions i importacions»

41. Bauer (nota 11).

d'armes convencionals (article 13[3]); en vigílies de la Primera Conferència d'estats part del Tractat sobre el Comerç d'Armes (CSP1), els estats estan desenvolupant plantilles per estructurar aquests informes. Finalment, es requereix a cada estat part que «diseñi un o més punts de contacte nacionals per intercanviar informació sobre qüestions relacionades amb la implementació d'aquest Tractat» i que «[notifiqui] a la Secretaria [...] quin o quins són els seus punts nacionals de contacte i en mantingui actualitzada la informació» (article 5[6]).

El que resta d'aquest apartat analitza cada una de les vuit obligacions tot just esmentades i n'exposa breument el contingut abans de presentar exemples de documents i directrius de bones pràctiques, així com d'activitats de cooperació i assistència (tant passades com en marxa) rellevants en cada àrea.

3.1. ESTABLIR I MANTENIR UN SISTEMA DE CONTROL DE LES TRANSFERÈNCIES D'ARMAMENT

D'acord amb el TCA, els estats part han de disposar d'un «sistema de control nacional eficaç i transparent» per regular la transferència d'armes convencionals i munició, peces i components relacionats (article 5[5]). Així mateix, els estats han de designar les autoritats nacionals competents que seran responsables de mantenir aquest sistema (article 5[5]), crear i mantenir una llista de control nacional (article 5[3]) i posar aquesta llista de control a disposició d'altres estats part (article 5[4]).

3.1.1. ACTIVITATS I DIRECTRIUS RELLEVANTS

S'han publicat diverses guies específiques sobre el TCA que detallen els mecanismes que permeten als estats d'establir un sistema de control de les transferències coherent amb els requisits del TCA (vegeu els apartats anteriors). A més, ja s'havia publicat una sèrie de directrius

que exposaven els components clau d'un sistema de control de les transferències, ja es dedicués a totes les armes, a una categoria d'armes o als articles de doble ús. Aquests documents incloïen directrius referents a totes les àrees dels controls sobre les APL, inclosos els controls nacionals sobre les transferències internacionals d'APL, redactades per la Coordinació de l'Acció respecte de les Armes Petites (CASA) de les Nacions Unides i l'OSCE.⁴² Entre les altres directrius i eines de referència a disposició dels estats hi ha un document publicat el 2004 pel Departament d'Estat dels Estats Units que especifica els nou elements necessaris per crear els fonaments legals d'un sistema eficaç de control de les exportacions, a més de les llistes de control elaborades per l'Acord de Wassenaar.⁴³

De diferents maneres i en diferents graus, tots aquests documents apunten cap al consens emergent que un sistema eficaç de control de les transferències comprèn els elements següents: a) una legislació clara i exhaustiva que i) estableixi els requisits i els processos per obtenir una llicència d'importació i exportació d'armes, inclosos l'organisme o els organismes responsables de les llicències, ii) estableixi la llista nacional de control, i iii) imposi sancions per incompliment; b) un mecanisme de decisió política per decidir entre les diverses opcions jurídiques i institucionals; c) un sistema de llicències per portar a terme avaluacions de riscos i prendre decisions sobre les diferents transferències en coordinació amb els ministeris i els organismes corresponents, o consultant-los-les; d) la comunicació amb la indústria del sector per informar-la de les seves obligacions; e) l'intercanvi d'informació i la cooperació internacionals; i f) un sistema d'execució.

També s'han portat a terme moltes activitats de cooperació i assistència centrades en els principals elements necessaris per assolir un sistema de control de transferències eficaç, com diversos seminaris i

42. Coordinació de l'Acció respecte de les Armes Petites (CASA, Nacions Unides), Projecte de la CASA sobre els criteris internacionals de control de les armes petites; i OSCE (nota 12).

43. Departament d'Estat dels Estats Units, «Legal authorities for an effective export control system», 23 d'octubre de 2004, <<http://www.state.gov/strategictrade/documents/organization/162001.pdf>>; i Acord de Wassenaar, «Munitions list», <<http://www.wassenaar.org/controllists/>>.

conferències organitzats per determinats programes d'ajuda de la UE i el Programa de control d'exportacions i seguretat fronterera relacionada (EXBS) dels Estats Units. Malgrat que sovint se centren en el control de les transferències d'articles de doble ús, en certa manera els principals elements d'aquests programes també són aplicables als controls sobre les transferències d'armes, amb certes adaptacions.⁴⁴ Per exemple, el Programa de cooperació en el control d'exportacions de doble ús, de la UE, organitzava seminaris sobre els aspectes claus d'un sistema de control de les exportacions d'articles de doble ús en països de l'est i el sud-est d'Europa i el Caucas, l'Orient Mitjà, el nord d'Àfrica i el sud-est d'Àsia.⁴⁵ L'EXBS dels Estats Units ha organitzats molts seminaris de temàtica similar a l'Àfrica, l'Àsia, Europa i l'Amèrica Llatina.⁴⁶

Algunes d'aquestes activitats de cooperació i assistència se serveixen o parteixen de directrius regionals o internacionals preexistents. Tanmateix, un element clau del desenvolupament d'un sistema de control eficaç és la divulgació de pràctiques específiques tant nacionals com comunes, mitjançant presentacions, debats bilaterals i exercicis pràctics. Actualment, sovint es presenten purament des de la perspectiva dels funcionaris i representants locals, i en benefici seu, i es basen en documents disponibles només en la llengua del territori en qüestió. El contingut d'aquestes presentacions i debats bilaterals se sol adaptar a les necessitats dels estats i regions corresponents, i les presentacions mateixes sovint no són accessibles per al públic.

44. Bauer (nota 11).

45. Vegeu BAFA (nota 14); i EU Outreach in Export Control (nota 14).

46. Vegeu Departament d'Estat dels Estats Units (nota 14).

3.2. PROHIBIR DETERMINADES TRANSFERÈNCIES D'ARMES I NO AUTORIZAR DETERMINADES EXPORTACIONS D'ARMES

D'acord amb el TCA, un estat part ha de prohibir les transferències d'armes convencionals i munició, components i peces relacionats, sempre que aquestes transferències violin un embargament d'armes de les Nacions Unides, contravinguin a les obligacions internacionals dels estats i si l'estat part «sap en el moment de l'autorització» que les armes s'utilitzaran per cometre «genocidi[s], crims contra la humanitat, violacions greus de les Convencions de Ginebra de 1949, atacs contra béns civils o contra persones civils protegides com a tals, o altres crims de guerra tipificats en els acords internacionals dels quals és part» (articles 6[1], 6[2] i 6[3]). És important assenyalar que aquestes obligacions no només s'apliquen a les exportacions, sinó també a les importacions, el correatge, el trànsit i el transbordament. També s'exigeix als estats part que avaluin els diversos riscos relacionats amb l'exportació d'armes convencionals i munició, peces i components relacionats (article 7[1]). No s'hauria d'autoritzar les exportacions si l'avaluació determina que hi ha un risc preponderant que les armes exportades perjudiquin la pau i la seguretat o es puguin fer servir per cometre o facilitar una violació greu del dret internacional humanitari o el dret internacional dels drets humans, o un acte constitutiu de delictes d'acord amb les convencions o protocols internacionals relatius al terrorisme o el crim organitzat dels quals l'estat exportador sigui part (article 7[1], 7[2] i 7[3]). D'altra banda, els estats part han de tenir en compte el risc que les exportacions d'armes convencionals i munició, peces i components relacionats es puguin utilitzar per cometre o facilitar actes greus de violència de gènere o de violència contra les dones i els menors (article 7[4]). A més, els estats part tenen l'obligació d'avaluar el risc de desviament de les exportacions d'armes convencionals (article 11[2]).

3.2.1. DIRECTRIUS I ACTIVITATS RELLEVANTS

Hi ha diversos documents que orienten els estats sobre com cal fer les avaluacions de riscos en connexió amb la concessió de llicències per exportar. En molts casos, aquests documents estan relacionats amb conjunts de criteris d'exportació existents, en particular els derivats de la Posició comuna de la UE sobre les exportacions d'armes i les diverses directrius acordades en el marc de l'Acord de Wassenaar. En particular, els estats membres de la UE han desenvolupat i actualitzat periòdicament una guia de l'usuari, d'accés obert, per clarificar com cal interpretar cada un dels vuit criteris de la Posició comuna de la UE.⁴⁷ Aquests criteris ja tenen en compte la majoria dels aspectes coberts pels articles 6 i 7 del TCA, i els criteris que no ho fan (relatius sobretot a la violència de gènere) s'inclouran en la guia de l'usuari que en teoria es publicarà durant 2015. En el marc de l'Acord de Wassenaar s'ha publicat tot un ventall de directrius sobre la presa de decisions en matèria de llicències per a l'exportació d'armes, inclosos documents d'orientació centrats en evitar les transferències que podrien propiciar una acumulació desestabilitzadora d'armes convencionals (a més de documents d'orientació específica sobre les APL).⁴⁸

Altres organitzacions i ONG han publicat també documents centrats en els diferents aspectes de les llicències per a l'exportació d'armament. El Comitè Internacional de la Creu Roja ha presentat unes directrius que subratllen les consideracions derivades del dret internacional humanitari que s'apliquen a la presa de decisions sobre l'exportació d'armes, mentre que Amnistia Internacional ha publicat documents d'orientació sobre qüestions de drets humans rellevants en aquesta matèria.⁴⁹

Finalment, és possible que hi hagi algunes directrius rellevants

47. Consell de la Unió Europea (nota 38).

48. Acord de Wassenaar (nota 12).

49. Comitè Internacional de la Creu Roja (CICR), *Arms Transfer Decisions: Applying International Humanitarian Law Criteria* (CICR: Ginebra, juny de 2007); i Amnistia Internacional, «How to apply human rights standards to arms transfer decisions», Amnistia Internacional, octubre de 2008, <http://www.amnesty.org.uk/sites/default/files/how_to_apply_human_rights_standards_to_arms_transfer_decisions.pdf>.

centrades en la implementació eficaç de controls sobre l'ús o l'usuari finals que pretenen restringir com, on i qui utilitza els béns i articles exportats un cop entregats, controls que en general es consideren un mecanisme clar per evitar el desviament.⁵⁰ No obstant això, mentre que l'article 8[1] esmenta «la documentació de l'ús final o l'usuari final», el TCA no fa referència específicament als controls sobre l'usuari o l'ús finals. Hi ha diversos documents d'orientació en aquesta àrea, com els criteris internacionals redactats per CASA sobre els controls nacionals sobre l'ús final d'APL transferits internacionalment.⁵¹ A més, l'Acord de Wassenaar ha publicat una guia introductòria sobre els controls sobre l'ús o l'usuari finals de les exportacions d'armes, i el SEESAC ha presentat un conjunt de directrius sobre la prevenció de les reexportacions no autoritzades i les retransferències d'armes i municions.⁵²

Les avaluacions de riscos de les exportacions d'armes també han estat un component clau de nombroses activitats de cooperació i assistència.⁵³ Des de 2005, els participants en les iniciatives de cooperació i assistència patrocinades per la UE en l'àmbit dels controls sobre la transferència d'armament han debatut sobre alguns estudis de cas derivats de decisions reals sobre llicències.⁵⁴ També s'han emprat estudis de cas en la segona de les dues rondes dels seminaris regionals sobre el TCA (finançats per la UE i portats a terme per l'Institut de les Nacions Unides de Recerca sobre el Desarmament [UNIDIR]), amb el propòsit de contribuir al procés preparatori que condueix a la Conferència de les Nacions Unides sobre el TCA.⁵⁵

50. En concret, tenen l'objectiu de garantir que «l'equipament exportat no es desvia cap a usuaris finals o usos finals no desitjats». Acord de Wassenaar, «Introduction to end-user/end-use controls for exports of military-list equipment», 3 de juliol de 2014.

51. Coordinació de l'Acció respecte de les Armes Petites (CASA, Nacions Unides) (nota 42).

52. Acord de Wassenaar (nota 50); i Bromley i Dermody (nota 39).

53. Holtom i Bromley (nota 5); i Decisió 2012/711/PESC del Consell, de 19 de novembre de 2012, sobre el suport a les activitats de la Unió per promoure, entre països tercers, el control de les exportacions d'armes i els principis i criteris de la Posició comuna 2008/944/PESC, *Diari Oficial de la Unió Europea*, L321, 20 de novembre de 2012.

54. Holtom i Mičić (nota 17).

55. Institut de les Nacions Unides de Recerca sobre el Desarmament (UNIDIR), «Supporting the Arms Trade Treaty negotiations through regional discussions and expertise sha-

3.3. REGULAR LA IMPORTACIÓ D'ARMES

En importar armes convencionals, els estats part del TCA han de presentar informació (d'acord amb la seva legislació nacional) a l'estat part exportador, per ajudar-lo a efectuar la seva avaluació nacional de les exportacions (article 8[1]). Aquestes mesures «poden incloure la documentació sobre l'ús final o l'usuari final» (article 8[1]). Els estats part també han de prendre mesures, quan sigui necessari, per regular les importacions d'armament convencional (article 8[2]). Aquestes mesures «poden incloure els sistemes d'importacions» (article 8[2]).

3.3.1. DIRECTRIUS I ACTIVITATS RELLEVANTS

S'han publicat pocs documents o directrius de bones pràctiques que exposin els aspectes pràctics d'establir i implementar els controls sobre les importacions d'armes. Per exemple, les directrius sobre millors pràctiques publicades en el marc de l'Acord de Wassenaar no esmenten els controls sobre les importacions. A més, els diversos documents relatius a com establir i mantenir un sistema de control de les transferències d'armament presenten, en termes comparatius, poca informació detallada sobre el control de les importacions. Diverses de les directrius sobre els controls sobre les APL descriuen els sistemes de control de les importacions, però no s'apliquen a totes les armes convencionals.⁵⁶ La manca de guies detallades sobre aquesta qüestió reflecteix que les pràctiques dels estats en el control d'importacions difereixen significativament. Molts estats conserven sistemes de llicències d'importacions com a mecanisme per controlar els moviments d'entrada d'armes en el seu territori nacional. Tanmateix, molts altres estats no en tenen, de sistemes d'aquest tipus, sinó que mantenen controls consistents en regulacions de la possessió d'armes en el terri-

ring», <<http://www.unidir.org/programmes/process-and-practice/supporting-the-arms-trade-treaty-negotiations-through-regional-discussions-and-expertise-sharing>>.

56. P. ex., OAS, «2008 proposed model legislation and commentaries for strengthening controls at export points for firearms, ammunition, explosives and other related materials», 9 de maig de 2008. <http://www.oas.org/dsp/english/cpo_armas_claves.asp>.

tori nacional o en els controls duaners.⁵⁷ En alguns casos, els estats disposen de sistemes de llicències d'importació dedicats a alguns tipus específics d'armes i d'usuaris. Per exemple, sovint les llicències d'importació només són necessàries per a determinades categories d'armes, com les armes de foc o les APL.

S'ha invertit molts més esforços en el desenvolupament de directrius per a l'elaboració de documentació estandarditzada sobre l'usuari final o l'ús final; en particular, els certificats d'usuari final (CUF). Els CUF són documents presentats pel teòric usuari final, o en nom seu, i que com a mínim aporten informació sobre els articles que es transfereixen, el seu país de destinació i qui en serà l'usuari final.⁵⁸ La recirculació de CUF mal editats i fàcils de falsificar ha tingut un paper significatiu en molts casos de desviament.⁵⁹ D'altra banda, diverses directrius intenten establir uns criteris acordats en la redacció, l'emissió i l'ús dels CUF.⁶⁰ En concret, l'OSCE ha desenvolupat i difós una plantilla electrònica de CUF que conté unes instruccions dirigides a millorar els criteris dels estats importadors en aquesta àrea.⁶¹

3.4. REGULAR EL TRÀNSIT I EL TRANSBORDAMENT D'ARMES

D'acord amb el TCA, cada estat part té l'obligació de «prendre les mesures adequades per regular, quan sigui necessari i factible, el trànsit o el transbordament [de les armes convencionals] dins de la seva jurisdicció [...] observant el dret internacional aplicable» (article 9). El

57. Bromley, M., i Holtom, P., «Import controls and an arms trade treaty», *SIPRI Background Paper*, juliol de 2011, <http://books.sipri.org/product_info?c_product_id=428>.

58. Bromley, M., i Griffiths, H., «End-user certificates: improving standards to prevent diversion», *SIPRI Insights on Peace and Security*, núm. 2010/3, març de 2010, <<http://books.sipri.org/files/insight/SIPRIInsight1003.pdf>>.

59. Bromley i Griffiths (nota 58).

60. Vegeu, per exemple, Acord de Wassenaar, «End-user assurances commonly used: consolidated indicative list», adoptat l'any 1999, revisat el 2005, <<http://www.wassenaar.org/publicdocuments/>>.

61. OSCE, «Template for end user certificates for small arms and light weapons», 28 de setembre de 2011, <<http://www.osce.org/fsc/83178>>.

TCA també fomenta la difusió internacional d'informació sobre les exportacions dirigida a estats part que acullen el trànsit o el transbordament (article 7[6]), la qual cosa també pot contribuir a evitar el desviament (article 11[3]). És important assenyalar que el TCA no proposa cap definició de «trànsit» ni de «transbordament» i que tampoc no existeixen definicions acordades internacionalment sobre aquests termes. Tanmateix, «trànsit» sol referir-se al moviment de béns fruit del comerç internacional a través del territori d'un estat que ni és el port d'origen ni el de destinació, mentre que el transbordament també implica un canvi en el mitjà de transport.⁶² A més, l'expressió «el dret internacional aplicable» no està definida amb claredat, però pot servir per fer referència al dret al «pas innocent» per les aigües territorials d'un estat.⁶³

3.4.1. DIRECTRIUS I ACTIVITATS RELLEVANTS

Fins ara s'han presentat pocs documents de directrius que presentin els aspectes pràctics de desenvolupar i implementar controls sobre el trànsit i el transbordament d'armes. A més, les diverses directrius sobre com implantar i mantenir un sistema de control de les transfe-

62. El Conveni internacional sobre la simplificació i l'harmonització dels procediments de duanes (Convenció de Kyoto revisada) és l'única convenció internacional que presenta una definició dels termes «trànsit» i «transbordament». El seu Annex específic E defineix el trànsit com: «El procediment duaner mitjançant el qual es transporten béns sota el control de les duanes des d'una oficina de duanes fins a una altra»; d'altra banda, el transbordament es defineix com: «El procediment de duanes mitjançant el qual els béns es transfereixen sota control duaner des del mitjà de transport importador fins al mitjà de transport exportador, dins l'àrea regida per una oficina de duanes que és l'oficina tant de la importació com de l'exportació», <http://www.wcoomd.org/en/topics/facilitation/instrument-and-tools/conventions/pf_revised_kyoto_conv/instruments.aspx>. Protocol d'esmena de la Convenció Internacional sobre la Simplificació i l'Harmonització dels Procediments de Duanes, oberta per a les signatures el 26 de juny de 1999 i que entrà en vigor el 6 de febrer de 2006. Tanmateix, atès que els annexos específics han estat ratificats per pocs països, es fa difícil pensar-hi com a definició internacional de consens. Vegeu també Consell de la Unió Europea (nota 38), p. 23.

63. Segons el dret internacional marítim, el «pas és innocent si no resulta perjudicial per a la pau, el bon ordre o la seguretat de l'estat riberenc». Convenció de les Nacions Unides sobre el Dret de la Mar (UNCLOS), oberta a signatures el 10 de desembre de 1982 i que entrà en vigor el 16 de novembre de 1994.

rències d'armament contenen una informació detallada relativament escassa sobre el control del trànsit i el transbordament. Malgrat que alguns documents de directrius sobre el control de les transferències d'APL descriuen aquest tipus de controls, no s'apliquen a totes les armes convencionals.⁶⁴ En els últims temps, els estats i les organitzacions han començat a elaborar directrius sobre com poden funcionar en la pràctica els controls sobre el trànsit i el transbordament d'articles de doble ús. Per exemple, el Grup de Subministradors Nuclears (GSN) va adoptar una guia de bones pràctiques sobre el correatge i el trànsit/transbordament en el seu ple de juny de 2014.⁶⁵ El document conté diversos components que podrien ser útils si s'apliquessin a les armes convencionals.⁶⁶ La manca de directrius detallades en aquesta àrea reflecteix que, com en el control de les importacions, les pràctiques dels estats en matèria de controls sobre el trànsit i el transbordament varien significativament. Les diferències en les pràctiques poden dependre de si l'estat és, per exemple, una illa petita amb una capacitat d'execució limitada però amb una vasta zona aèria i marítima per vigilar, o de si és un gran port de trànsit. Els controls es poden executar de diverses maneres, com mitjançant llicències o controls duaners o, sobretot pel que fa al transport d'armes sobrevolant un territori, a través de controls sobre el pas d'articles peril·losos.⁶⁷

L'actual expansió dels controls sobre les transferències per incloure el trànsit i el transbordament també ha incrementat el nombre i els

64. P. ex., OAS (nota 56).

65. NSG, «Good practices for the implementation of brokering and transit/transshipment controls», 2014, <http://www.nuclearsuppliersgroup.org/images/Files/National_Practices/National_Good_Practices.pdf>.

66. En concret, el document esmenta els múltiples tipus de normes jurídiques que conformen el marc legal dels controls sobre el trànsit i el transbordament, inclosa la legislació sobre el control de les exportacions, les duanes, la seguretat nacional, el transport, l'aviació i la navegació, els transitaris i les empreses de transport, i els codis penals. També enumera les diferents maneres possibles d'establir controls en la matèria i subratlla que calen sistemes flexibles que reflecteixin els diferents costos i beneficis de restringir diversos béns i activitats.

67. Holtom, P., i Bromley, M, «Transit and trans-shipment controls in an arms trade treaty», *SIPRI Background Paper*, juliol de 2011, <http://books.sipri.org/product_info?c_product_id=427>.

tipus d'actors del sector privat a qui potencialment poden afectar les disposicions sobre el control de les transferències. Actualment els actors de la cadena de subministrament, com ara carregadors, comerciants i transitaris, tenen una major probabilitat d'estar subjectes a les disposicions nacionals de control, a conseqüència d'aquesta expansió. S'han presentat diversos documents de directrius centrats en les responsabilitats dels carregadors, comerciants i transitaris en el control de les transferències, especialment pel que fa als embargaments d'armament.⁶⁸ No obstant això, fins avui no s'ha presentat cap document de directrius centrat en el TCA i destinat a aquests actors.

Els controls sobre el trànsit i el transbord no han tingut una presència prominent en les activitats d'assistència i cooperació en matèria de controls sobre les transferències d'armament. Tanmateix, sí que han format part de les activitats d'aquest tipus en matèria de control de les transferències d'articles de doble ús durant la dècada passada. S'han portat a terme diversos actes, tant regionals com restringits a determinats països, en el marc del Programa de cooperació de la UE en matèria de controls sobre les exportacions de doble ús, com un seminari regional al sud-est d'Àsia l'agost de 2014 i uns seminaris a Malàisia i Tailàndia. El programa EXBS, finançat pels Estats Units i que cobreix tant les armes com els articles de doble ús, ha finançat algunes conferències internacionals sobre transbordament; per exemple, la del Marroc de 2008. El transbordament ha estat un tema de debat clau en les conferències internacionals sobre el control de les exportacions, com la conferència internacional de 2014 als Emirats Àrabs Units (EAU). L'EXBS també ha organitzat sessions de formació separades sobre la prohibició, adaptades als reptes específics als ports de mar, els aeroports i les fronteres terrestres.⁶⁹ A més, l'OMD ha sensibilitzat sobre els problemes relacionats amb el trànsit

68. P. ex., British International Freight Association (BIFA), «Export control —a forwarders perspective», [n.d.], <http://www.bifa.org/_attachments/Resources/1344_S4.pdf>; i Oficina d'Indústria i Comerç, Departament de Comerç dels Estats Units, «Freight forwarder guidance», [n.d.], <<https://www.bis.doc.gov/index.php/compliance-a-training/export-management-a-compliance/freightforwarder-guidance>>.

69. Departament d'Estat dels Estats Units, «The EXBS Program», presentació per a una conferència, [n.d.], <<http://www.state.gov/documents/organization/113710.pdf>>.

i el transbord com a part dels actes de formació i capacitació que organitza.⁷⁰

3.5. REGULAR EL CORRETATGE D'ARMES

El TCA estableix que cada estat part ha de prendre mesures «en aplicació del seu dret nacional, per regular el correatge que tingui lloc en la seva jurisdicció i tingui per objecte armes convencionals» (article 10). Aquestes mesures poden incloure obligar els corredors a registrar-se o obtenir una autorització escrita abans d'exercir l'activitat de correatge (article 10). Val a dir que el TCA no defineix el terme «correatge», però l'informe final de 2007 del Grup d'Experts Governamentals de les Nacions Unides sobre correatge il·legal d'armes petites i lleugeres sí que ens orienta sobre aquesta qüestió: defineix un corredor com «una persona o entitat que actua com a intermediària que posa en contacte parts rellevants i arranja o facilita una transacció potencial d'armes petites i lleugeres a canvi d'algun tipus de benefici, ja sigui financer o d'un altre tipus».⁷¹ Aquest document presenta la definició de correatge acceptada més àmpliament, però no estableix un estàndard internacionalment acceptat.

3.5.1. DIRECTRIUS I ACTIVITATS RELLEVANTS

S'ha redactat un nombre significatiu de documents de directrius i de bones pràctiques que exposen el contingut potencial dels controls estatals sobre el correatge d'armes.⁷² Alguns d'aquests documents se

70. OMD, comunicació amb els autors, maig de 2015.

71. Assemblea General de les Nacions Unides, Informe del grup d'experts governamentals format en aplicació de la Resolució 60/81 del 8 de desembre de 2005 per reflexionar sobre més mesures per prevenir, combatre i eliminar el tràfic il·lícit d'armes petites i lleugeres, A/62/163, 30 d'agost de 2007, art. 8.

72. Acord de Wassenaar, «Elements for effective legislation on arms brokering adopted by 10-12 Dec. 2003 plenary meeting of the Wassenaar Arrangement», <http://www.wassenaar.org/2003Plenary/Brokering_2003.htm>; Posició comuna del Consell 2003/468/PESC, del 23 de juny de 2003, sobre el control del correatge d'armes, *Diari Oficial de la Unió*

centren en controls sobre les transferències d'APL, mentre que d'altres aborden totes les armes convencionals. A més, els diversos documents relatius a com implantar i mantenir un sistema de control de les transferències d'armament inclouen apartats que tracten dels controls sobre el corretatge. Els estats també han començat a elaborar materials d'orientació sobre el desenvolupament de controls sobre el corretatge de determinats tipus d'articles de doble ús.⁷³ Pel que fa a la seva definició de les transaccions de corretatge i de l'estructura dels sistemes de control que recomanen, els documents són de naturalesa molt similar. Tanmateix, molts elements del control del corretatge —especialment l'aplicació de controls extraterritorials, el control de les activitats relacionades amb el corretatge i el requisit que els corredors es registrin com a tals— es presenten com a opcionals. Alguns documents van més enllà i esmenten que implantar un sistema de llicències no forma per força part essencial d'un sistema eficaç de control dels corredors d'armament i que el control es pot exercir prohibint el corretatge per professionals i empreses privats.⁷⁴ Es reflecteix, doncs, fins a quin punt els controls sobre el corretatge varien, en els diferents estats, tant en termes de cobertura com de contingut.⁷⁵

En els darrers anys hi ha hagut activitats de cooperació i assistència en relació amb el desenvolupament i la implantació de controls sobre el corretatge d'armes, a l'Àfrica, l'Amèrica Llatina i Europa. Per exemple, el 2009-2010 el Centre Regional de les Nacions Unides per la Pau i el Desarmament (UNREC) de l'UNODA i el Centre Regional sobre

Europea, L156, 25 de juny de 2003, p. 79; OAS, Divisió Interamericana de Control de l'Abús de Drogues (CICAD), «Amendments to the model regulation for the control of the international movement of firearms, their parts and components and ammunition —broker regulations», 13 de novembre de 2003; i Fòrum de Cooperació en Seguretat de l'OSCE, «OSCE principles on the control of brokering in small arms and light weapons», Decisió núm. 8/04, 24 de novembre de 2004.

73. NSG (nota 65).

74. P. ex., *l'Arms Trade Treaty: Model Law* destinat a la regió del Pacífic sosté que les disposicions que planteja «es presenten per guiar els estats que desitgin regular els corredors» i que hi ha l'opció alternativa que «un estat prohibeixi totalment el corretatge en la seva jurisdicció». Govern de Nova Zelanda i Small Arms Survey (nota 27).

75. Tricot O'Farrell, K., «Le contrôle du courtage en armements: Quelle mise en oeuvre au sein de l'UE?», GRIP, 2013.

les Armes Petites (RECSA) portaren a terme unes activitats de cooperació i assistència amb la finalitat d'ajudar Burundi, Kenya, Rwanda, Tanzània i Uganda a desenvolupar i executar mecanismes de control del correatge d'APL.⁷⁶ A més, el correatge ha estat l'objecte d'anàlisi d'alguns seminaris regionals finançats per la UE i els Estats Units al llarg de la dècada passada; per exemple, a l'est i el sud d'Europa, on la UE ha donat un suport força actiu a les anàlisis jurídiques sobre les qüestions relatives als controls sobre el correatge. Aquestes qüestions també han estat objecte de debat en el marc d'alguns actes sobre les llicències i el control de les exportacions d'articles de doble ús organitzats per la UE i els Estats Units.

3.6. IMPLANTAR I MANTENIR UNS MECANISMES D'EXECUCIÓ

El TCA requereix als estats part que «prenguin les mesures apropiades per executar les lleis i reglaments nacionals per implementar el Tractat» (article 14). Les funcions rellevants d'execució del TCA inclouen a) evitar i detectar transferències mancades d'autorització o que violin el TCA, i denegar-les; b) investigar i, si ho així ho estableix la llei, processar les presumptes violacions; i c) donar suport als altres estats part en la cooperació per l'execució del TCA (vegeu també els articles 6, 7 i 15[5]).

3.6.1. ACTIVITATS I DIRECTRIUS RELLEVANTS

Hi ha pocs documents de directrius sobre l'establiment i el manteniment de mecanismes d'execució dels controls sobre les transferències

76. Assemblea General de les Nacions Unides, «United Nations Regional Centre for Peace and Disarmament in Africa», Informe A/66/159 del Secretari General, 19 de juliol de 2011; UNREC, «Project report, regulating small arms brokering in Eastern Africa», agost de 2011, <<http://unrec.org/docs/Small%20Arms%20Brokering%20in%20Eastern%20Africa.pdf>>. Com a part d'aquest projecte, la UNREC ha desenvolupat un programari per al registre dels corredors d'armes a Burundi, Djibouti, Kenya, Rwanda, Tanzània i Uganda.

d'armes o d'articles de doble ús, malgrat que l'any 2000 l'Acord de Wassenaar va aprovar una documentació d'orientació per a la seva execució.⁷⁷ Una addició important i detallada al *corpus* de documents disponibles és l'*Aplicación del control de comercio estratégico (STCE). Guía de implementación*, de l'OMD (2014), que inclou informació detallada sobre les mesures nacionals d'execució en relació amb tot el ventall d'obligacions de control de les armes de destrucció masiva (ADM) i convencionals, i esmenta específicament el TCA.⁷⁸ De diverses maneres i en diferents graus, tots aquests documents assenyalen un consens emergent sobre els principals components d'un mecanisme d'execució dels controls sobre les transferències d'armament o d'articles de doble ús. Aquests components inclouen procediments específics, l'assignació de responsabilitats i tasques i una base legal clara per a les diferents funcions. Tot i el caràcter variable tant la distribució organitzativa de les competències legals per efectuar aquestes tasques com de la seva implementació, l'execució sol implicar les duanes, la policia, la policia de fronteres i altres organismes policials del país en qüestió, així com els fiscals i els serveis d'intel·ligència. Malgrat que en general s'accepta que una execució eficaç requereix alguna forma de penalització per a les vulneracions, no s'ha establert quina ha de ser la naturalesa d'aquestes penalitzacions, que varien notablement segons el país. En molts casos, els estats disposen de sistemes que combinen disposicions administratives i penals. A més, l'experiència adquirida pels estats que han implantat i posat a prova sistemes d'execució robustos pot aportar punts de referència útils per compartir amb altres països; per exemple, en el marc de les activitats d'assistència i cooperació.

L'OMD va adoptar l'any 2005 el marc normatiu SAFE (*Marco nor-*

77. Acord de Wassenaar, «Best practices for effective enforcement», 1 de desembre de 2000, <http://www.wassenaar.org/publicdocuments/2000/2000_effectiveenforcement.html>.

78. OMD (2014). *Aplicación del control de comercio estratégico (STCE). Guía de implementación* <http://www.wcoomd.org/en/topics/enforcement-and-compliance/instruments-and-tools/guidelines/~media/WCO/Public/ES/PDF/Topics/Enforcement%20and%20Compliance/Instruments%20and%20Tools/STCE%20Implementation%20Guide/STCE%20Implementation%20Guide%20-%20ES.ashx>

mativo SAFE para asegurar y facilitar el comercio mundial), que s'ha actualitzat diverses vegades, l'última l'any 2012.⁷⁹ Inclou la introducció de sistemes de gestió dels riscos, tot i que no són específics de la detecció de transferències il·legals d'armament. L'OMD finança el Programa Columbus de capacitat, que pretén contribuir a l'aplicació, entre altres coses, dels documents del marc normatiu SAFE de l'OMD. Atès que el Programa Columbus és una activitat de formació i d'avaluació de necessitats, també podria contribuir a l'execució de les legislacions nacionals que apliquen el TCA, mitjançant la implantació i l'enfortiment dels sistemes de gestió de riscos. Fins i tot podria incloure mòduls adaptats a la qüestió del tràfic d'armes si així ho sol·licités un estat membre de l'OMD.⁸⁰ En termes més amplis, les iniciatives que contribueixen a la gestió general de riscos o que proporcionen equipament de detecció i tecnologies de la informació ajuden a l'aplicació del TCA. El 2014 els estats membres de l'OMD van iniciar, en el marc de l'organització, un projecte sobre les armes petites i lleugeres, que intenta assistir les administracions de duanes dels estats membres de l'OMD en l'aplicació dels seus compromisos internacionals en matèria d'APL, inclòs el TCA.⁸¹

El Centre Regional de les Nacions Unides per la Pau, el Desarmament i el Desenvolupament a l'Amèrica Llatina i el Carib (UNLIREC) ha implementat diversos projectes que donen suport a l'execució de controls sobre les transferències d'armes, especialment les APL. Per exemple, el Curs interinstitucional de capacitat per la lluita contra el tràfic il·lícit d'armes de foc, munició i explosius (CIIC) aspira a millorar la coordinació i la cooperació entre els organismes rellevants, i la seva transparència. Des de 2004, més de 3.300 professionals han participat en aquests cursos de formació.⁸²

Altres organitzacions, com l'Organització Internacional de Policia Cri-

79. OMD (2012), *Marco normativo SAFE para asegurar y facilitar el comercio mundial* http://www.wcoomd.org/en/topics/facilitation/instrument-and-tools/tools/~/_/media/C6CDF626AFB348FCA2AC59B796B79833.ashx.

80. OMD (nota 21).

81. OMD, «Internal Enforcement Committee document, no. ECO404E1a», [n.d.].

82. Assemblée General de les Nacions Unides, Centre Regional de les Nacions Unides per la Pau, el Desarmament i el Desenvolupament a l'Amèrica Llatina i el Carib, Informe del Secretari General, A/66/140, 14 de juliol de 2011.

minal (Interpol), també ofereixen (o faciliten que s'ofereixi) ajut per executar la llei.⁸³ La formació per a l'execució (tant la detecció duanera com la investigació i el processament de delictes) ha estat un pilar clau del Programa de cooperació de la UE sobre els controls de les exportacions de doble ús des de 2005, atès que la Unió ha proposat activitats d'aquesta mena a països associats a l'Àsia, l'Europa de l'est i del sud, l'Orient Mitjà i el nord d'Àfrica. La qüestió de l'execució també s'ha abordat en els programes d'assistència de la UE sobre el control de l'armament convencional dirigits als països de l'entorn immediat d'Europa, en el marc del Programa d'assistència a l'aplicació del TCA posat en marxa recentment per la UE i que inclou països africans, asiàtics i llatinoamericans.

El programa nord-americà EXBS, que cobreix tant els articles de doble ús com les armes convencionals, té un abast geogràfic ampli, està ben finançat i comprèn un gran ventall d'activitats de formació per a l'execució. El Programa de control del comerç d'armes i articles de doble ús del SIPRI (Dual-Use and Arms Trade Control Programme) també ha proporcionat expertesa tècnica per a projectes de capacitat dels serveis de llicències, duanes i processament judicial a l'Àsia, Europa i l'Orient Mitjà.⁸⁴

3.7. COMPARTIR INFORMACIÓ AMB ALTRES ESTATS PART

El TCA destaca diverses vegades la importància de compartir informació amb altres estats part. S'exigeix a un estat part exportador que comparteixi amb els estats part importadors i els estats part de trànsit o transbordament la «informació adequada» sobre les autoritzacions especials d'exportació d'armes subjectes a la legislació, les pràctiques o les polítiques nacionals de l'estat part exportador (article 7[6]). Es requereix que un estat part «prengui mesures per garantir que, quan

83. Interpol, «Training and capacity building», [n.d.], <<http://www.interpol.int/INTERPOL-expertise/Training-and-capacity-building>>.

84. SIPRI, «Dual-use and arms trade» <<http://www.sipri.org/research/disarmament/expcon>>.

se sol·liciti informació, es proporcioni a l'estat part exportador la informació adequada i pertinent d'acord amb la seva legislació nacional, per ajudar l'estat part exportador a efectuar la seva avaluació nacional de les exportacions» (article 8[1]). També s'encoratja els estats part a informar els altres estats part, mitjançant la Secretaria del TCA, sobre les mesures preses que hagin demostrat la seva eficàcia en la lluita contra el desviament (articles 11[5], 13[2] i 15[4]). Les mesures poden incloure «la informació sobre activitats il·lícites, com la corrupció, les rutes internacionals de tràfic, els corredors il·lícits, les fonts de subministraments il·lícits, els mètodes d'ocultació, els punts d'expedició comuns o les destinacions utilitzades pels grups organitzats dedicats al desviament» (article 11[5]). Finalment, s'encoratja els estats part a «consultar sobre afers d'interès mutu i intercanviar informació, quan convingui, per contribuir a la implementació d'aquest Tractat d'acord amb els seus respectius interessos en matèria de seguretat i les seves respectives legislacions nacionals» (article 15[3]).

3.7.1. DIRECTRIUS I ACTIVITATS RELLEVANTS

Les transferències d'armament són una activitat transfronterera. D'altra banda, els documents de bones pràctiques i les directrius sobre com implantar i mantenir un sistema de control de les transferències d'armes subratllen la importància que els estats comparteixin informació per contribuir a la implementació efectiva dels controls sobre les transferències. Tanmateix, no hi ha gaire indicacions específiques sobre com portar a la pràctica aquest objectiu. Els documents de directrius existents se centren principalment en els mecanismes d'informació mútua entre estats exportadors en els casos en què s'han denegat llicències, la qual cosa no s'esmenta específicament en el TCA. Per exemple, la Guia de l'usuari de la Posició comuna de la UE inclou informació detallada sobre els mecanismes mitjançant els quals els estats membres de la UE comparteixen informació sobre llicències d'exportació denegades.⁸⁵

85. Consell de la Unió Europea (nota 38).

Diverses activitats de cooperació i assistència s'han centrat en crear mecanismes eficaços d'intercanvi d'informació —tant en l'àmbit regional com en el subregional— entre grups de funcionaris que participen en la implementació de controls sobre les transferències d'armament. L'any 2009 el SEESAC inicià el procés Regional Information Exchange Process (RIEP), que organitza reunions bianuals regionals (a dia d'avui, nou) que han reunit representants d'Albània, Bòsnia i Hercegovina, Croàcia, l'Antiga República Iugoslava de Macedònia, Montenegro i Sèrbia per debatre sobre diferents qüestions relatives als controls sobre les transferències d'armament.⁸⁶ Addicionalment, el Programa de cooperació de la UE sobre els controls de les exportacions de doble ús i el programa nord-americà EXBS han inclòs habitualment en les seves activitats de capacitació unes sessions sobre l'intercanvi d'informació interinstitucional i internacional.⁸⁷ És probable que la cooperació en el marc del TCA condueixi a la creació de vies formals i informals d'intercanvi d'informació, tant a través de conferències i actes del TCA com d'activitats d'assistència.

3.8. MANTENIR REGISTRES SOBRE LES TRANSFERÈNCIES D'ARMES

El TCA estableix que cada estat part ha de «mantenir registres nacionals, en virtut de la seva legislació i normativa nacionals, sobre l'emissió d'autoritacions d'exportacions o sobre les exportacions d'armament convencional mateixes» (article 12[1]). També s'encoratja els estats part a portar un registre de les importacions efectives i sobre les autoritzacions de trànsit/transbordament d'armes convencionals (article 12[2]) i que incloguin en els dits registres informació sobre la quantitat, el valor i el model/tipus dels articles, i dades detallades sobre l'estat o els estats exportadors, l'estat o els estats importadors,

86. SEESAC, «Regional Information Exchange Process (RIEP)», [n.d.], <<http://www.seesac.org/project.php?l1=126&l2=154&l3=176>>.

87. Departament d'Estat dels Estats Units (nota 14); BAFA (nota 14); i EU Outreach in Export Control (nota 14).

l'estat o els estats de trànsit i transbordament, i els usuaris finals (com correspongui) (article 12[3]). Es requereix als estats part que conservin aquests registres durant un mínim de 10 anys (article 12[4]).

3.8.1. GUIES I ACTIVITATS RELLEVANTS

Hi ha molt pocs documents de directrius que incloguin una orientació específica sobre com guardar un registre de les transferències d'armes. S'han publicat documents d'orientació detallats sobre el marcatge i el manteniment de registres, la qual cosa, fins a cert punt, pot ser útil en aquest apartat.⁸⁸ També hi ha diversos documents de directrius —destinats a ajudar els estats a generar informes per als mecanismes internacionals, regionals i multilaterals de presentació d'informes en matèria de transferències d'armament— que inclouen informació i orientació sobre com portar un registre. Per exemple, la UNODA ha presentat un opuscle d'orientació per als estats, en relació amb la recopilació i la comunicació de dades a l'UNROCA (el registre d'armes convencionals de les Nacions Unides). La seva versió més recent es publicà l'any 2007 i està disponible en anglès, castellà i francès.⁸⁹ A més, l'OSCE ha publicat un conjunt de «directrius voluntàries» per millorar les pràctiques en la recollida i la comunicació de dades sobre exportacions i importacions d'APL en el marc del document d'aquesta organització sobre les APL.⁹⁰ Les directrius recomanen que els estats informin sobre les fonts utilitzades en la recopilació dels seus informes nacionals i que aportin descripcions més detallades dels articles transferits.

Portar un registre de les transferències d'armament també ha format part de les activitats de cooperació i assistència en l'àrea dels con-

88. Coordinació de l'Acció respecte de les Armes Petites (CASA) de les Nacions Unides, «Marking and recordkeeping, Draft International Small Arms Control Standard», ISACS/05.30, versió 1.0, 27 d'agost de 2012, <<http://www.smallarmsstandards.org>>.

89. Nacions Unides, Departament d'Afers de Desarmament, *Guidelines for Reporting International Transfers: Questions & Answers* (Nacions Unides: Nova York, 2007); i Nacions Unides, Departament d'Afers de Desarmament, *United Nations Register of Conventional Arms: Information Booklet 2007* (Nacions Unides: Nova York, 2007).

90. OSCE, «Voluntary guidelines for compiling national reports on SALW exports from/imports to other participating states during the previous calendar year», Viena, 2014.

trols sobre les transferències d'armes. Des de 1993, la UNODA ha organitzat 20 seminaris de divulgació per sensibilitzar sobre l'UNROCA i explicar l'objectiu i els aspectes pràctics de recopilar i presentar els informes.⁹¹ Des de 2006 el SEESAC ha organitzat projectes per ajudar els estats del sud-est d'Europa (principalment Albània, Bòsnia i Hercegovina, Croàcia, Montenegro, l'Antiga República Iugoslava de Macedònia i Sèrbia) a millorar els sistemes de control d'acord amb les normes i criteris de la UE.⁹² Aquests projectes abordaven el manteniment de registres i l'elaboració d'informes nacionals i regionals sobre les exportacions d'armament. A més, com a part del seu programa EXBS, els Estats Units han dotat més de 20 països del sistema de programari Tracker. El sistema Tracker ajuda els estats a mantenir registres sobre les sol·licituds de llicències d'exportació i «registrar les dades sobre la presentació, el processament, el seguiment, l'avaluació i la resolució de les sol·licituds».⁹³

91. Holtom, P., i Bromley, M., *Implementing an Arms Trade Treaty: Lessons on Reporting and Monitoring from Existing Mechanisms*, SIPRI Policy Paper, núm. 28, juliol de 2011, <<http://books.sipri.org/files/PP/SIPRIPP28.pdf>>, p. 6.

92. SEESAC, «Arms export controls», [n.d.], <<http://www.seesac.org/ACP>>.

93. Departament d'Estat dels Estats Units, Oficina de Cooperació en el Control de les Exportacions (ECC), <<http://www.state.gov/t/isn/offices/c55412.htm>>.

4. CONCLUSIONS I RECOMANACIONS

Aquest article posa l'accent en la gran quantitat de documents d'orientació i d'activitats d'assistència i cooperació (tant passades com en curs) elaborats i organitzats pels governs, la UE, les Nacions Unides i altres organitzacions internacionals i regionals amb l'objectiu d'ajudar els estats a reforçar els seus sistemes de control de les transferències. Tot i que sovint aquestes iniciatives no s'han desenvolupat específicament en el marc del TCA, en gran part poden tenir una rellevància directa a l'hora d'ajudar els estats a complir les obligacions derivades del TCA pel que fa al control de les transferències d'armament. Fins ara no s'ha intentat agrupar i cartografiar aquestes activitats d'una manera exhaustiva i sistemàtica. En conseqüència, els prestataris i els receptors de cooperació i assistència sovint no són conscients que ja existeixen activitats similars en curs, de manera que és habitual que es dupliquin els esforços. Atès que hi ha tot un ventall de nous actors que participen en les iniciatives relacionades amb el TCA, aquesta llacuna d'informació esdevindrà cada vegada més problemàtica.

El present treball també revela diverses llacunes que cal abordar per ajudar els estats a aplicar eficaçment alguns aspectes concrets del TCA. En particular, hi ha una manca clara de documents de directrius i de bones pràctiques que resultin útils i alhora se centrin en com implantar i aplicar uns controls eficaços sobre la importació, el trànsit i el transbordament. A més, hi ha la necessitat potencial de desenvolupar directrius dirigides específicament a alguns aspectes de les decisions sobre les llicències a l'exportació esmentats en el TCA però que no s'aborden en els documents existents en la matèria, especialment pel que fa a la violència de gènere. Aquesta qüestió s'inclourà en l'actualització següent de la Guia de l'usuari de la Posició comuna de la UE sobre les exportacions d'armament, però és probable que malgrat tot calgui desenvolupar documents d'orientació encara més detallats sobre com els estats haurien d'abordar el risc d'aquest tipus de violència

en avaluar les exportacions d'armes. Finalment, també hi ha la necessitat potencial de redactar documents dirigits a altres actors de la cadena de subministrament, com les agències de transport i els transitaris, que han de tenir un paper creixent en la implementació dels controls sobre les transferències d'armes, especialment en un context d'expansió dels controls sobre el trànsit i el transbordament.

Així mateix, pot ser necessari desenvolupar eines en línia fàcils d'utilitzar per ajudar els estats en determinats aspectes de la implementació del TCA. El ventall de documents dirigits a assistir els estats en el desenvolupament i la implementació de controls eficaços sobre les transferències d'armes són útils i detallats, però sovint consisteixen en documents PDF estàtics que no s'actualitzen periòdicament. Es podria dedicar més atenció a registrar aquest tipus d'informació mitjançant recursos en línia actualitzats periòdicament. Tals recursos en línia podrien beure més activament de fonts públiques, especialment quan calgui ajudar els estats a fer avaluacions de riscos relacionades amb les decisions sobre exportacions d'armament. Per exemple, podrien posar de relleu fonts d'informació que els estats poden fer servir per avaluar els riscos relacionats amb les exportacions d'armament, així com donar exemples de CUF i acompanyar els materials amb enllaços envers les autoritats estatals de control de les exportacions. La Guia de l'usuari de la Posició comuna de la UE posa l'accent en el valor de la informació de font pública quan s'apliquen els criteris de la Posició comuna de la UE. Tanmateix, les fonts enumerades són limitades i només s'actualitzen en les revisions periòdiques del document. En desenvolupar aquestes eines, serà important revisar i repensar l'ús i la utilitat reals de les eines actuals en les tasques quotidianes dels treballadors públics i tenir en compte les restriccions tècniques i temporals.

Quan es desenvolupen directrius i es planifiquen activitats de cooperació i assistència, els estats, les ONG i les organitzacions internacionals i regionals han de prendre en consideració el ventall d'opcions de què disposen els estats a l'hora de desenvolupar i implantar uns sistemes de control de les transferències d'armament eficaços i coherents amb els compromisos del TCA. En la planificació i la posada en

pràctica de les activitats relacionades amb el TCA cal també flexibilitat i sensibilitat. Actualment, els esforços que se centren en comparar els beneficis i les limitacions dels diferents enfocaments en cada context nacional i regional estan adquirint ràpidament una importància essencial. Caldrà contribuir a aquestes iniciatives amb directrius i documents que detallin determinats criteris i models, i que les iniciatives mateixes es basin en les experiències de diferents països i regions.

El volum i l'abast de les activitats de coordinació i assistència i les directrius pertinents també plantegen a la Secretaria del TCA un repte i, alhora, una oportunitat, atès que pren mesures per facilitar «la correspondència entre les ofertes i les peticions d'ajuda per a la implementació del Tractat» (article 18). És una oportunitat clara, perquè ja disposa d'uns fonaments sòlids com a punt de partida i experiència en la qual basar-se. Tanmateix, també es corre el risc de duplicar esforços, especialment si no hi ha una consciència clara de què s'ha fet o es fa. Els intents anteriors de crear una instància central per coordinar i planificar la posada en pràctica de les activitats d'assistència i coordinació en els controls sobre les transferències —en particular pel Comitè del Consell de Seguretat de les Nacions Unides, creat en aplicació de la Resolució 1540 (2004) (Comitè 1540), i a través del sistema en línia de suport a la implementació del POA (POA-ISS)— demostren que és una tasca difícil.⁹⁴ El fet que els controls sobre les transferències afectin tantes àrees d'activitat governamental i en trepitgin les funcions dificulta la creació d'una instància única que canalitzi tots els esforços en la matèria. A més, tradicionalment molts estats s'han resistit a abandonar els seus mecanismes bilaterals de coordinació i canalització de l'assistència.

Finalment, si la Secretaria del TCA, el POA-ISS i el Comitè 1540 actuen en paral·lel per fer correspondre les sol·licituds i les ofertes d'assistència per al control de les transferències, correm el risc de crear mecanismes que es trepitgin entre si, exigeixin més de les capacitats nacionals i incrementin la confusió. El problema té el potencial d'esdevenir més complex si la Secretaria del TCA intenta fer correspondre

94. Holtom i Bromley (nota 5).

ofertes i sol·licituds d'assistència en l'àmbit de la gestió d'existències i els programes de DDR, uns aspectes que ja queden coberts pel POA-ISS. Connectar la gestió d'existències i les activitats de DDR amb les tasques d'assistència en l'aplicació del TCA podria servir per canalitzar recursos amb més eficàcia, evitar la duplicació d'esforços i incrementar el suport polític en el si dels països beneficiaris. No obstant això, també es corre el risc de crear un procés paral·lel d'encaix entre ofertes i sol·licituds que duplicaria, en lloc de complementar, els esforços existents del POA-ISS. Totes aquestes qüestions subratllen que cal una coordinació més estreta entre la implementació del TCA i altres instruments existents dotats d'obligacions i compromisos molt similars (especialment, el POA).

DOCUMENTS DE TREBALL DE L'ICIP - NORMES DE LLIURAMENT:

Institut Català Internacional per la Pau (ICIP)

- El principal objectiu de l'ICIP és promoure una cultura de la pau a Catalunya, així com arreu del món, donar suport a solucions pacífiques i a la resolució de conflictes i donar a Catalunya un paper actiu com a agent de la pau i de la investigació de la pau. L'ICIP, partint de la coherència entre els fins i mitjans, es regeix pels principis de promoció de la pau, de la democràcia, de la justícia, de la igualtat i de l'equitat en les relacions entre persones, pobles, cultures, nacions i estats. Té com a objectiu treballar per a la seguretat humana, el desarmament, la prevenció i la resolució pacífica de conflictes i tensions socials, i l'enfortiment de les arrels de la pau i de la convivència, de la construcció de la pau i de la defensa dels drets humans.

Objectius de la publicació

- L'ICIP vol crear un fòrum obert sobre temes relacionats amb la pau, els conflictes i la seguretat. El seu objectiu és obrir el debat i la discussió sobre els problemes actuals, tant teòrics com relacionats amb la recerca i el manteniment de la pau al nostre món. L'ICIP s'esforça per connectar un grup de veus eclèctic, com ara acadèmics, estudiants de doctorat, representants d'organitzacions no governamentals i representants institucionals, i per facilitar l'expressió de treballadors i escriptors amb enfocaments innovadors i constructius en la pau i la resolució de conflictes.

Abast de la publicació (llista de temes)

- L'ICIP s'interessa en les obres relacionades amb la pau, els conflictes i la recerca sobre seguretat. El seu objectiu és oferir coneixement innovador i plural sobre temes de metodologia de recerca per la pau, d'història i desenvolupament de les in-

vestigacions sobre la pau, educació per la pau, creació i manteniment de la pau, resolució de conflictes, seguretat de les persones, drets humans, seguretat mundial, seguretat ambiental, estudis de desenvolupament relacionats amb la pau i la seguretat, legislació internacional relacionada amb la pau, la democràcia, la justícia i la igualtat, desarmament, gènere, identitat i ètica amb relació a la pau, la ciència i la tecnologia associades amb la pau i la seguretat.

Públic:

- L'ICIP vol proporcionar materials accessibles, valuosos i ben documentats a totes aquelles persones interessades en la promoció de la pau. El nostre públic són acadèmics i investigadors, estudiosos de la pau i de la seguretat, treballadors de camp, representants institucionals i governamentals i el públic en general.

El procés de revisió

- Revisió feta per experts. Les presentacions hauran de ser enviades directament a l'editor de la sèrie (recerca.icip@gencat.cat), que comprovarà si l'article compleix els criteris formals i generals d'un article d'investigació, i posarà en marxa una revisió.
- El procediment de revisió és de *peer review*. El director de la sèrie triarà dos revisors anònims, en general, membres de la junta editorial, però també pot encarregar una revisió externa.
- Als revisors se'ls demana la redacció d'una ressenya en el termini d'un mes després d'haver rebut el document. Els comentaris han d'indicar clarament una d'aquestes quatre opcions: (1) acceptar sense canvis, (2) acceptar amb canvis menors, (3) permetre una segona presentació després d'haver fet canvis importants, i (4) rebutjar. Les opcions de la 2 a la 4 requereixen alguns comentaris detallats. Si un article és acceptat (opció 1 o 2), es demana als revisors que ajudin als autors a corregir els petits errors lingüístics o d'altres mitjançant anotacions en el

manuscrit. Si per a aquesta tasca utilitzen la funció de control de canvis, caldrà que s'assegurin que les observacions són anònimes.

Qui pot presentar articles?

- El criteri principal per a la presentació d'articles d'investigació és la consideració que aquest text pot ser presentat a una bona revista de acadèmica.
- S'espera del personal de l'ICIP, col·laboradors i visitants afiliats que presentin un article relacionat amb la seva investigació mentre són a l'ICIP.

Sistema de presentació

- Totes les presentacions es poden fer a l'adreça de correu electrònic de l'ICIP: recerca.icip@gencat.cat amb «Article d'investigació – presentació» com a assumpte del missatge.

Nota biogràfica de l'autor

- Tots els autors han de presentar una breu nota biogràfica que inclogui el nom complet, afiliació, adreça de correu electrònic, informació de contacte si cal i un historial professional breu. Aquesta informació s'haurà d'indicar en un full a part amb el títol. Qualsevol altra referència personal ha de ser eliminada de la presentació per tal de garantir-ne l'anonimat.

Resum

- Tots els treballs hauran d'incloure un resum en anglès (150 paraules màx.).

Paraules clau

- També s'exigeix una llista de quatre a sis paraules clau.

Llenguatge i estil

- Els autors poden presentar articles redactats en català, castellà o anglès. La presentació ha d'estar escrita amb claredat i ha de ser de fàcil lectura, amb títols que assenyalin el comen-

çament de cada secció. El document s'ha de presentar amb la font Arial 11 a doble espai i les pàgines han d'estar numerades.

- Els treballs no poden superar les 15.000 paraules (incloses les notes a peu i les referències). Els articles més llargs es tornaran a l'autor amb la petició que siguin abreujats. Els treballs que requereixen una presentació de les dades més extensa poden afegir-les en un apèndix que es comptarà per separat. Els apèndixs hauran de presentar les dades en un format de fàcil lectura i condensat.
- No s'acceptaran treballs que necessitin una revisió lingüística extensa. L'autor ha d'aplicar les petites correccions lingüístiques (així com les modificacions necessàries) suggerides pel revisor abans de l'edició final del document.

Notes al peu

- Es poden utilitzar notes al peu per proporcionar al lector informació relacionada amb el tema de l'article. Les paraules de les notes també es comptabilitzaran.

Bibliografia

- Sistema de dades d'autor de Harvard. En aquest sistema, les fonts se citen breument en el text, en general entre parèntesis, per cognom de l'autor i data de publicació. Les cites curtes s'amplien en una llista de referències en ordre alfabètic on es proporciona la informació bibliogràfica completa. Les referències bibliogràfiques han de seguir el *Chicago Manual of Style* (15a edició).

Vegeu la guia ràpida per a una citació a l'estil de Chicago a:

http://www.chicagomanualofstyle.org/tools_citationguide.html

Generadors de cites:

<http://www.workscited4u.com/>

<http://citationmachine.net/>

ICIP WORKING PAPERS

2015/3

Does military pressure boost fiscal capacity? Evidence from late-modern military revolutions in Europe and North-America

per Oriol Sabaté Domingo
(disponible en anglès)

2015/2

Políticas para la paz
Políticas Públicas y Sociales para la Ciudadanía con Plenos Derechos de la Población BGILT en Colombia

per Luz Nelly Palacios Salazar
(disponible en espanyol)

2015/1

Qatar during the reign of Hamad Al Thani (1995-2013): from soft power to hard power

per Món Sanromà
(disponible en anglès)

2014/7

The EU Regional Security Complex between 2001 and 2011 in relation to the threat from Islamic terrorism and weapons of mass destruction

per Alessandro Demurtas
(disponible en anglès)

2014/6

Spanish Provincial Reconstruction Team (PRT) in Badghis (Afghanistan), 2005 - 2013

per Carme Roure i Pujol
(disponible en anglès)

2014/5

El «nus caucasià»:
un nou cicle de violència
per Sergey Sukhankin
(disponible en català)

2014/4

Disembedding Terrorists:
Identifying New Factors and Models for Disengagement Research
per Diego Muro, Sandra Levi
(disponible en anglès)

2014/3

El Alien Tort Claims Act de 1789;
Su contribución en la protección de los derechos humanos y reparación para las víctimas

per Maria Chiara Marullo
(disponible en espanyol)

2014/2

Los programas de reparaciones y los colectivos más vulnerables:
Asháninkas de Selva Central de Perú
per Luis García Villameriel
(disponible en espanyol)

2014/1

Do democracies spend less on the military?
Spain as a long-term case study (1876-2009)

per Oriol Sabaté Domingo
(disponible en anglès)

INSTITUT
CATALÀ
INTERNACIONAL

PER LA PAU

TAPINERIA 10, 3rd F. 08002 BARCELONA
T. +34 93 554 42 70 | F. +34 93 554 42 80
ICIP@GENCAT.CAT | WWW.ICIP.CAT